

SAUSIO TRYLIKTOJI - LIETUVOS LAISVĖS GYNĖJŲ DIENA!

Tai buvo 1991 metų sausio 13-osios naktį Lietuvos Parlamento rūmuose, kai Aukščiausios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis sukviatė žmones saugoti ir ginti lietuvių tautos širdį - Parlamentą, o pats su ištikimais tautai parlamentarais ir sargybiniais nesitraukė iš Parlamento, nežiūrind, kad tektų ir žūti.

IKI JUNGTVIŲ NEKALBAMA,
KAS BUS “ŠEIMOS GALVA”

Vilnius, sausio 8 d. (ELTA). Po susitikimo su Prezidentu Valdu Adamkumi Liberalų ir Centro sąjungų vadovai Eugenijus Gentvilas ir Kęstutis Glaveckas paneigė gandus, esą baigęs kadenciją šalies vadovas V. Adamkus vadovaus kuriamai naujai partijai, kurią sudarys susijungę liberalai ir centristai.

Pasak partijų vadų, susitikime nebuvo nei pateiktas, nei svarstytas pasiūlymas V. Adamkui vadovauti susijungusiai partijai.

Senus 8 metų planus apie liberalų ir centristų susijungimą imtasi aktyviai įgyvendinti po šių metų Prezidento rinkimų, kuriuose dalyvavę Liberalų ir Centro sąjungų vadovai patyrė pralaimėjimus. Į būsimą

jungtinę partiją taip pat kviečiami modernieji krikščionys demokratai.

Kaip sakė po partijų vadovų susitikimo Prezidento patarėjas Darius Kuolys, V. Adamkus pasveikino naujos liberalios jėgos kūrimąsi Lietuvoje.

Prieš 2000 metų Seimo rinkimus Prezidento V. Adamkaus iniciatyva buvo įkurtas Naujosios politikos blokas, kuriame reikšmingą vietą užėmė Liberalų ir Centro sąjungos. Į šį bloką taip pat įėjo Moderniųjų krikdemų sąjunga.

Neblogai pasirodžiusios Seimo rinkimuose, Naujosios politikos bloko partijos, tarp kurių buvo ir socialliberalai, iškart po rinkimų sudariusios Seime daugumą ir suformavutų

sios Vyriausybę, nesugebėjo išsilaikyti valdžioje.

Po susitikimo su Prezidentu V. Adamkumi Centro ir Liberalų sąjungų vadai sakė planuoją sujungti partijas per maksimaliai trumpą laiką.

Liberalų ir centristų vienijimasis turėtų prasidėti dar kovo mėnesį išrinktose naujose savivaldybių tarybose sudarant bendras frakcijas.

Gruodžio 22 d. vykusiuose savivaldybių tarybų rinkimuose liberalai yra iškovoję 160 mandatų, o centristai - 156. Pagal planą į vieną į frakciją Seime pavasarį taip pat turėtų susijungti liberalai ir centristai. Vėliau sektų bendros programos parengimas. Rudeniop planuojamas jungiamasis partijų suvažiavimas.

R. PAKSAS DOMISI ENERGETIKOS
DERYBINIO SKYRIAUS
UŽDARYMO APLINKYBĖMIS

Vilnius, sausio 8 d. (ELTA). Išrinktasis Prezidentas Rolandas Paksas domisi Lietuvos derybų su ES eiga, kai kurių derybinių skyrių uždarymo aplinkybėmis.

Jis paprašė užsienio reikalų ministro Antano Valionio pateikti jam dokumentaciją, susijusią su energetikos skyriaus baigimu, tarp jų ir Ignalinos atominės elektrinės pirmojo ir antrojo bloko uždarymo klausimais. “Puikiai suprantu, kad derybos yra baigtos ir derybiniai skyriai nebus atidaryti. Noriu peržiūrėti, kaip vyko derybos dėl tų skyrių, kur galbūt rezultatai, mano manymu, galėtų būti geresni negu yra dabar”, - sakė R. Paksas, komentuodamas Seimo rūmuose įvykusį susitikimą su užsienio reikalų ministru A. Valioniu.

Išrinktasis prezidentas R. Paksas pažymėjo, kad energetikos strategijoje yra numatyta, jog Lietuva išlieka atomine valstybe. “Man, kaip išrinktajam Prezidentui, yra labai svarbu, kad Lietuva ir išliktų atomine valstybe. Kaip tą padaryti, reikia galvoti, reikia išanalizuoti, kaip buvo deramasi”, - po susitikimo sakė R. Paksas.

Užsienio reikalų ministras A. Valionis sakė, kad yra pasiruošęs pateikti išrinktajam Prezidentui visą informaciją apie vykusias derybas. “Derybos su ES yra baigtos, ir čia jokių abejonių negali būti. Jokių derybinių skyrių neatidarysime, tačiau, be stojimo derybų, vyksta nuolatinis procesas kovojant už savo interesus”, - sakė A. Valionis. Lietuva, pasak ministro, turi mokytis kasdien kovoti už savo interesus ir tai darys. “Prezidentas, kaip pagrindinis atsakingas už užsienio politiką asmuo, taip pat vaidins čia ypač didelį vaidmenį”, - sakė A. Valionis.

Naujo saugaus Ignalinos atominės elektrinės reaktoriaus statyba nebuvo, pasak ministro, derybų su ES objektas. Užsienio reikalų ministro teigimu, nėra jokio draudimo, uždarius senuosius du reaktorius, pasistatyti naują. Tačiau užsienio reikalų ministras labai skeptiškai žiūri į galimybę gauti tam ES lėšų.

LENKIJOS PREZIDENTAS PASVEIKINO R. PAKSĄ

Vilnius, sausio 8 d. (ELTA). Išrinktasis Prezidentas Rolandas Paksas telefonu kalbėjosi su Lenkijos Respublikos prezidentu Aleksander Kwasniewski, kuris pasveikino R. Paksą iškovojus pergalę rinkimuose. Kaimyninės šalies vadovas kaip svarbų ženklą pažymėjo tai, kad rinkimuose už R. Pakso kandidatūrą balsavo dauguma lenkų tautybės Lietuvos Respublikos gyventojų. Prezidentas A. Kwasniewski pasidžiaugė gerais Lietuvos ir Lenkijos tarpusavio santykiais bei išreiškė viltį, jog dviejų šalių partnerystė ateityje dar labiau stiprės.

Išrinktasis Prezidentas R. Paksas patikino Lenkijos vadovą darysias viską, kad draugiški Lietuvos santykiai su Lenkija progresuotų.

R. Paksas taip pat priminė, jog, dirbdamas sostinės meru, o vėliau - premjeru, jis tapo vienu pirmųjų, įtraukusių lenkų tautybės Lietuvos piliečius į aktyvų politinį gyvenimą bei krašto valdymą. R. Pakso ir A. Kwasniewski pokalbyje taip pat aptartos dviejų Prezidentų susitikimo, kuris turėtų įvykti artimiausiu metu, perspektyvos, pranešė *Eltai* išrinktojo Prezidento atstovas spaudai.

R. PAVILIONIS SIŪLO RENGTI
BENDRĄ REFERENDUMĄ

Vilnius, sausio 9 d. (ELTA). Po patirtos nesėkmės renkant parašus vienas iš referendumo dėl Lietuvos narystės NATO iniciatorių, Seimo Švietimo mokslo ir kultūros komiteto pirmininkas Rolandas Pavilionis paragino Seimą priimti nutarimą ir paskelbti bendrą referendumą dėl Lietuvos stojimo į Europos Sąjungą ir NATO. Referendumo iniciatoriams per 3 mėnesius nepavyko surinkti 300 tūkst. piliečių parašų, remiančių referendumo idėją. VRK sprendimu parašų rinkimas nutrauktas.

Anot R. Pavilionio, parašų referendumui paskelbti rinkėjai nuo pat pradžių patyrė įvairių vietos valdžių ir veikėjų spaudimą, trukdymus bei sabotажą. Konkretaus skaičiaus, kiek piliečių buvo už referendumo paskelbimą, R. Pavilionis Seimui nepateikė.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ **KALBOS DĖL MINISTRŲ KĖDŽIŲ PERANKSTYVOS**
Vilnius, sausio 8 d. (ELTA). Išrinktojo Lietuvos Prezidento Rolando Pakso įgaliotinis užsienio politikai, Seimo narys Alvydas Medalinskas nelinkęs komentuoti spaudoje pasirodžiusias kalbas apie galimus ministrų pakeitimus, laikydamas jas per ankstyvomis.

Eltai jis sakė, kad šiuo metu apie tai nekalbama, nes kadrų politika gali būti sprendžiama tik po to, kai Vyriausioji rinkimų komisija oficialiai patvirtins Prezidento rinkimų rezultatus ir išrinktasis Prezidentas bus inauguruotas. “Kalbų apie tai yra per daug. Be abejonės, tam, kad Lietuvos gyvenime vyktų permainos, kai kurie pakeitimai gali būti. Tačiau apie tai šneka gali būti tik vėlesniame etape”, - sakė A. Medalinskas, dalyvavęs išrinktojo Prezidento R. Pakso ir užsienio reikalų ministro Antano Valionio susitikime. A. Medalinskas skeptiškai vertino spaudoje pateikiamus įvairius galimus scenarijus. “Matydamas informaciją apie žmones, kurie gali eiti ar eis į Prezidentūrą, galiu pasakyti, kad ten yra daug spekuliacijų ir netiesos. Tvirtu apsisprendimo tų žmonių, kurie įvardijami žiniasklaidoje, šiandien dar nėra”, - sakė A. Medalinskas.

Išrinktojo Lietuvos Prezidento įgaliotinis užsienio politikai taip pat nebuvo linkęs aiškiai atsakyti į klausimą, ar norėtų užimti užsienio reikalų ministro postą. “Vyriausybė yra formuojama politinių partijų susitarimu, remiantis koalicijos principais. Žinios ir sugebėjimai daryti darbą yra vienas dalykas, reali politinė sankloda Seime - kitas dalykas”, - sakė Seimo narys A. Medalinskas, neatmesdamas galimybes, kad gavęs tokį pasiūlymą svarstytų jį.

Išrinktasis Lietuvos Prezidentas R. Paksas susitikime su užsienio reikalų ministru A. Valioniu aptarė aktualius užsienio politikos klausimus. Tačiau, komentuodamas šį pokalbį, jis nenorėjo kaip nors vertinti užsienio reikalų ministro darbą. “Manau, kad reikėtų nustoti siųsti tuos signalus, kuriuos siuntė tiek politologai, tiek galbūt politiniai oponentai, nes jie nepadeda mūsų šaliai siekti mūsų tikslų užsienyje”, - sakė R. Paksas.

Paklaustas apie savo darbo perspektyvas, užsienio reikalų ministras A. Valionis sakė dėl savęs esąs ramus. “Tačiau kaip toliau klostysis politinė situacija - tai yra turbūt ne mano problema”, - sakė jis. Diplomatinijos vadovas pažymėjo, kad Seimo ir aukščiausių valdžios institucijų pasikeitimai vienaip ar kitaip lemia ministrų likimą. Užsienio reikalų ministras yra įsitikinęs, kad jo vadovaujama ministerija dirba neblogai ir pasiekė gerų rezultatų. “Tačiau ne vien tai lemia ministro buvimą ar nebuvimą poste, o konkrečios politinės aplinkybės”, - pridūrė A. Valionis.

■ **GEGUŽĘ - REFERENDUMAS DĖL LIETUVOS NARYSTĖS ES**

Vilnius, sausio 8 d. (ELTA). Seimo ir frakcijų vadovų bei atstovų pasitarime vieningai sutarta, kad referendumas dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje bus surengtas gegužę, greičiausiai 11 dieną. Referendume Lietuvos piliečiai turės atsakyti į klausimą, ar jie pritaria Lietuvos Respublikos narystei ES.

Seimo Pirmininkas A. Paulauskas artimiausiu metu ketina parengti nutarimo projektą dėl referendumo, pateikti jį Seimo frakcijoms. Seimo Pirmininkas tikisi sausio pabaigoje projektą pristatyti Seimui, o vasario pradžioje nutarimas bus priimtas. Tada ir paaiškės tikslį referendumo data.

Pasak A. Paulausko, rengti referendumus svarbiausiais tautos gyvenimo klausimais įpareigoja šalies Konstitucija ir naujasis referendumo įstatymas, numatantis, jog Lietuvai jungiantis į tarptautines organizacijas ir perduodant joms tam tikras valstybės organų kompetencijas, privalu atsiklausti tautos.

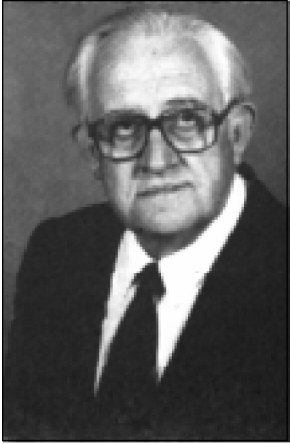
■ **ŠALIES UŽSIENIO POLITIKA NESIKEIS**

Išrinktasis Prezidentas Rolandas Paksas dar kartą patvirtino, kad pradėjus jam eiti pareigas šalies užsienio politikos pagrindinės kryptys - narystė ES, NATO ir geros kaimynystės principas - nesikeis. Apie šalies užsienio politikos aktualijas išrinktasis Lietuvos Prezidentas kalbėjosi su Lietuvos užsienio reikalų ministru Antanu Valioniu. “Valstybės užsienio politika nesikeičia keičiantis Vyriausybėms, Seimams ar Prezidentams. Užsienio politika visuomet išlieka pastovi ir derybų procesas irgi yra visuomet pastovus”, - sakė R. Paksas žurnalistams.

Išrinktasis Prezidentas pokalbyje su užsienio reikalų ministru domėjosi derybų su ES eiga, kai kurių derybinių skyrių baigimo aplinkybėmis. Pasak R. Pakso, jis paprašė užsienio reikalų ministro pateikti jam dokumentaciją, susijusią su energetikos skyriaus uždarymu, tarp jų ir Ignalinos atominės elektrinės pirmojo ir antrojo bloko uždarymo klausimais. R. Paksas su užsienio reikalų ministru taip pat aptarė artimiausius užsienio svečių vizitus į Lietuvą ir jo būsimus vizitus į užsienį.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

Su naujaisiais metais Washingtono vyriausybė pergyveno naujus politinius įtempius. Besirengdama karui su Iraku, netikėtai susilaukė didelių pavojų Korėjos pusiasalyje. Jau daug metų Amerikos sąjungininku buvo Pietinė Korėja, kurios ekonominis rėmėjas ir gynėjas buvo JAV 37,000 karių, kurie budėjo prie paliaubų linijos, skiriančios Pietinę Korėją nuo Šiaurinės. Pietinės Korėjos vyriausybė bandė palaikyti su šiauriniais kaimynais vis gerėjančius ryšius, plėsti ekonominius ryšius ir brolišką bendradarbiavimą. Pastaruoju metu Šiaurinė Korėja pradėjo pavojingą branduolinių ginklų gamybos programą, kurią pasmerkė tarptautinė bendruomenė, siūlydama įvairias sankcijas komunistų valdžiai, kuri vis garsiau ėmė reikalauti, kad Amerika išvežtų iš Korėjos savo kariuomenę. Pietinėje Korėjoje vis dažnėja Amerikos priešų demonstracijos kuriose dalyvauja jauni šiaurinių agitatorių sukurstyti aktyvistai. Jiems nepatinka amerikiečių karių elgesys. Neseniai net ir amerikiečiams draugiška P.Korėjos spauda pasmerkė katastrofą, kurioje JAV karinis automobilis vieškelyje mirtinai suvažinėjo dvi 14 metų korėjietes mergaites. Abu amerikiečiai, kurie vairavo automobilį, buvo išteisinti JAV kariuomenės teismo. Pietų Korėjoje tuoj po tos katastrofos vyko naujo prezidento rinkimai. Išrinktas buvo kairiųjų pažiūrų buvęs darbininkų unijų vadovas, teisininkas Roh Moo-hyun. Jis prezidento pareigas perims vasario 25 d. Sakoma, kad už jį balsavo daugiausiai jaunimas. Išrinktasis veikėjas savo kalbose smerkia JAV kariuomenės laikymą Pietų Korėjoje, pabrėždamas, kad reikia peržiūrėti sutartį, kuri įvedė į Pie-

NAUJA ATOMINĖ GALYBĖ

tų Korėją dabar ten laikomą Amerikos kariuomenę, kuri esanti Korėjos įžeidimas.

Šiaurinė Korėja, paskelbdama apie savo pastangas pasigaminti atominę bombą įspėjo Ameriką nesistengti įvesti naujas sankcijas ir Š. Korėjos tarptautinį pasmerkimą, nes tokios pastangos atneš nekontroliuojamas katastrofas. Dabartinis įtempimas tarp Korėjos Liaudies respublikos ir JAV yra tų dviejų šalių reikalas, pareiškė Šiaurinės Korėjos gynybos ministras Kim Il Chol, vyriausybės laikraštyje *Rodong Sinmun*. Jis pridėjo grasinimą, kad Amerika sulauks negailestingą bausmę, jei bandys kištis į Korėjos reikalus. Naujųjų metų pareiškimė Š. Korėjos vyriausybė pabrėžė,

rinę Korėją sustabdyti urano gryninimo darbus ir plutono rinkimą. Sekretoriaus nuomone, Šiaurinė Korėja jau dabar turi pakankamai branduolinės medžiagos pasigaminti kelias atominės bombas. Pietų Korėjos užsienio reikalų viceministras Lee Tae Shik lankėsi Kinijoje ir prašė paspausti Šiaurinę Korėją, kad ji sustabdytų atominų bombų gamybą. Kinija yra pagrindinė Šiaurės Korėjos maisto ir naftos tiekėja.

JAV Senate keli respublikonų partijos senatoriai patarė prezidentui Bush neįsivelti per giliai į Šiaurinės Korėjos atominų ginklų gamybą. Jie patarė siekti diplomatinį sprendimų. Būsimas Senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas sen. Richard Lugar pasakė

Tūkstančiai Šiaurės Korėjos žmonių demonstruoja sostinėje Pyongyang už kariškai stiprią savo kariuomenę 55 metų sukakties minėjimo proga. AP

kad buvusieji priešiškamai liečia tik abi Korėjas ir Ameriką, kuri nesilaiko 1994 m. susitarimo, kad Š. Korėja sustabdytų savo Yongbyan reaktoriaus veiklą, kuri siekė pasigaminti bomboms reikalingo plutono, o Amerika padės gauti įvairių ekonominių lengvatų. Visa tai pažadėjo tuometinė prezidento B. Clinton vyriausybė. Tą susitarimą palaikė kaimyninės valstybės: Pietinė Korėja, Japonija ir net Kinija. Tačiau stebėtojų nuomone, tas susitarimas neatnešė Šiaurinei Korėjai jokios naudos, nes energijos krizė Šiaurėje nesibaigė, naftos komunistinė valdžia negavo. Paskutiniu metu Šiaurinė Korėja tapo net “teroristų” ašies narė, apkaltinta prezidento Bush kalboje. JAV gynybos sekr. net pasakė, kad Amerika galėtų vienu, tuo pačiu metu kariauti su abiem režimais: su Iraku ir komunistine Šiaurės Korėja. Valstybės sekretorius Colin Powell telefonu tarėsi su daugelio pasaulio valstybių užsienio reikalų tvarkytojais: Rusijos, Kinijos, Prancūzijos, Pietų Korėjos ministrais, siekdamas, kad jie paspaustų Šiau-

televizijos programoje *NBC Today*, kad būtų labai nenaudinga pulti Š. Korėjos reaktorių, nes tuo atveju pirmoji labai nukentėtų Pietinė Korėja. Iš pareigų išėinantis buvęs P. Korėjos prezidentas bandė pagerinti abiejų šalių ryšius, buvo organizuojami sportiniai susitikimai, kultūrinės pramogos. Pietinė Korėja padovanojo pernai 70 milijonų dolerių Šiaurinei Korėjai. Privačios biznio bendrovės suteikė dar 65 milijonus paramos. Vis smarkiau veikė Pietinės Korėjos “suvienijimo ministerija”. Pietinėje Korėjoje dabartinė krizė nesukelia didelių rūpesčių. Daug jaunų korėjiečių šią krizę laiko Amerikos reikalu. Australijos užsienio reikalų min. Alexander Downer įspėjo Šiaurinę Korėją, kad Australijos pilnų diplomatinų ryšių užmezgimas priklausys nuo Šiaurinės Korėjos nutarimo laikytis branduolinių ginklų platinimo sutarties įgyvendinimo. Australija neturės ryšių su Šiaurine Korėja, jei ši toliau laužys tą sutartį. O ją laužyti komunistinė Korėja pradėjo dar pernai spalio mėnesį. (Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiuro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

SAUSIO TRYLIKTOJI

Kiekvienos tautos istorijoje yra dienų, kai ryžtingas apsisprendimas lemia jos ateitį tapti laisvų tautų bendrijos nare. Tokie įvykiai pasitaiko tik vieną kartą šimtmetyje. Sumanumas pasinaudoti likimo suteikta proga parodė lietuvių ryžtą būti laisviems, nors Lietuva net kelis kartus buvo išbraukta iš pasaulio žemėlapių.

Po 1990-jų metų Kovo 11-osios, kai buvo vėl paskelbta Lietuvos nepriklausomybė, su didžiu nerimu Amerikos lietuviai stebėjosi savo tėvynainių drąsa, bijodami, kad neįvyktų kažkas baisaus, nes, žinant imperialistinį Sovietų sąjungos nusiteikimą, atrodė neįtikėtina, kad jie susitarkys su Baltijos valstybių netekimu.

Nujautimas pasitvirtino. Maskva į Baltijos kraštus žiūrėjo kaip į ekstremistus, išsišokėlius ir nesirengė sutikti su jų paskelbta laisve. Užsienis stebėjosi lietuvių drąsa, bet nesiskubino pripažinti jų apsisprendimą, nepaisant jų pačių priimtų tarptautinių deklaracijų apie žmogaus laisves ir tautų apsisprendimo teises. Lietuvą bandė sudrausminti ir “atvesti į protą” su blokadomis ir autonomijomis. Bet pirmomis 1991-ųjų metų sausio dienomis prasidėjo ginkluoti strateginių pastatų grobimai - Spaudos rūmų puolimas, kurio metu sovietų armijos karys peršovė žmogų. Vaizdas buvo matomas televizijoje. Su karine jėga buvo naudojamos ir kitos priemonės - Kazimiero Prunskienės vadovaujama vyriausybė nutarė pakelti kainas ir jos buvo keliamos, nežiūrint to, kad Atkuriamasis Seimas tam nepritarė. Buvo norėta parodyti, jog nepriklausoma Lietuva nėra pajėgi būti savistovia valstybe. Kitą dieną po kainų pakėlimo Aukščiausiosios Tarybos rūmus apsupo lietuviškai nekalbančių pasipiktinusių žmonių būriai. Įsiveržti į Seimo rūmus nepavyko. Demonstrantai gavę šalto dušo, su autobusa, kuriais buvo suvežti iš Lietuvos fabriku, grįžo atgal. Tačiau įtampa neatslugo. Žmonės rengėsi strateginių punktų gynbai.

Šiandien ir mes, Amerikos lietuviai, kasmet prisimename tuos tragiškuosius įvykius 1991 m. sausio 13-osios naktį prie TV bokšto Vilniuje, kur žuvo 14 žmonių ir buvo sužeisti 702. Kai žmonės saugojo apsupę bokštą, rusų tankai pradėjo šaudyti. Žmonės giedojo giesmes. Paskui tankus atvažiavę kareiviai automatų buožėmis daužė žmonėms galvas ir šaudė. Minia betgi skandavo Lie-tu-va, Lie-tu-va... Krito žmonės; pasirodė tikrasis komunistinės imperijos veidas. Tankai artėjo, traiškė žmones, bet žmonės nebėgo, tik begaliniai pagalbos šauksmai girdėjosi visur. Kareiviai, kaip išprotėję, mušė, o minia pradėjo giedoti “Marija, Marija”. Tai tik dalelė to kraupaus įvykio, kurį ir šiandien atsimename su staiga atsiradusiomis betoninėmis užtvaramis prieš tankus. O Seime per garsiakalbį kunigas R. Grigas aukojo šv. Mišias ir mirties aki-vaizdoje suteikė žmonėms visuotinį nuodėmių atleidimą...

Šiandien Lietuva jau pakviesta į NATO ir Europos sąjungą. Ji bus demokratinių šalių bendruomenėje dėka tų asmenų, kurie sugebėjo daryti logiškus sprendimus, nežiūrint, kad kai kurie Seimo nariai tyčiojasi iš visko, kas šventa tauriam lietuviui. Net iš Konstitucijos, iš valstybės simbolių, iš įstatymų. Tikėkime, kad išsirinkus naują prezidentą, Lietuvos valstybė tęs demokratinei respublikai reikalingus sprendimus, kurie bus svarbesni už partinių grupių interesus.

S. Tūbėnas

R. PAKSAS NORĖTŲ PASINAUDOTI V. ADAMKAUS PATIRTIMI

Vilnius, sausio 9 d. (ELTA). Kadenciją baigiantis Prezidentas Valdas Adamkus ir išrinktasis šalies vadovas Rolandas Paksas Prezidentūroje aptarė, kaip užtikrinti valstybės vidaus ir užsienio politikos tęstinumą. Iki vasario 26-osios, kuomet R. Paksas perims iš V. Adamkaus Prezidento pareigas, dabartinis ir būsimasis šalies vadovai ketina dar ne kartą pasimatyti.

Po maždaug valandą trukusio pokalbio išrinktasis Prezidentas žurnalistams sakė, jog norėtų panaudoti V. Adamkaus patirtį ne tik užsienio, bet ir vidaus politikoje.

“Patikinau Jo Ekscelenciją V. Adamkų, kad nesikeis užsienio politikos prioritetai - Europos Sąjunga, NATO, gera kaimynystė”, - pakartojo savo poziciją būsimasis valstybės vadovas. Pasak R. Pakso, susitikimo metu aptarti vidiniai valstybės reikalai tebuvo įžanga į vidaus politikos temą. Šalies vidaus problemas ketinama gvildinti ir vėlesniuose susitikimuose.

Prezidento patarėjas Darius Kuolys informavo, jog V. Adamkus paprašė išrinktojo Prezidento išlaikyti tą užsienio politikos lygį, kurį Lietuva šiandien yra pasiekusi. Dabartinis šalies vadovas akcentavo

gegužės mėnesį planuojamo Lietuvos piliečių referendumo dėl narystės ES svarbą.

“Labai svarbu visiems pagrindiniams politikams, turintiems autoritetą žmonėms, sutelkti jėgas, kad šis referendumas pavyktų. Lietuva turi vieną istorinį šansą, kurio daugiau neturės. Šitą visi Lietuvos žmonės, nepriklausomai nuo politinių pažiūrų, nuo įsitikinimų, turėtų suprasti ir būti vieningi šio referendumo metu”, - teigė D. Kuolys.

Kalbėdamas apie vidaus politiką V. Adamkus pabrėžė tai, ką akcentavo ir per visą Prezidento rinkimo kampaniją. “Ir nedarbo, ir skurdo problema mes išspręsimė eidami į ES, užsitikrindami ES struktūrinių fondų pagalbą ir sugebėdami juos efektyviai panaudoti, kad jie nenukryptų į šešėlines struktūras, kad būtų skaidriai panaudoti visų Lietuvos žmonių labui”, - šias V. Adamkaus mintis išsakyta R. Paksui, žiniasklaidai perdavė D. Kuolys. Pasak jo, viena iš didžiausių būsimąjo Prezidento atsakomybių - užtikrinimas, kad iš ES į Lietuvą ateinantį didelę paramą pasiektų kiekvieną Lietuvos žmogų.

R. Paksas paklaustas, kada atsisakys Seimo nario mandato, pažymėjo, jog iki vasario

26-osios yra labai daug darbo formuojant komandą, derantis su politinėmis partijomis, institucijomis, susipažįstant su situacija. “Nenorėčiau, kad turėdamas Seimo nario mandatą, aš nelankyčiau Seimo posėdžių, netinkamai atlikčiau Seimo nario darbą”, - nekonkretizuodamas datos atsakė R. Paksas.

Tuo tarpu dėl naujo Liberalų demokratų partijos vadovo kandidatūros bus pradėta tartis kitą savaitę, kai susirinks partijos valdyba, informavo žurnalistus Liberalų demokratų partiją bei jos vadovo postą sausio 10 dieną paliksiantis išrinktasis prezidentas. Tiek Prezidentūros, tiek R. Pakso atstovų teigimu, dar tebesvarstoma, kuriame Prezidentūros kabinete iki kadencijos pradžios dirbs R. Paksas. Manoma, jog būsimasis Prezidentūros šeimininkas kol kas galėtų įsikurti naujai suremontuotose Prezidentūros patalpose.

R. Paksas žurnalistams tvirtino, jog pokalbyje su V. Adamkumi apie kabinetus nebuvo kalbėta. Tačiau jis paprašė V. Adamkaus parodyti Inauguracinės komisijos sudarymo dekreto projektą, kai šis bus paruoštas.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Keliais sakiniais

Teismas paskelbė sprendimą, kad kariuomenės atsarginiai kareiviai neturi teisės atsisakyti tarnauti ten, kur juos vadovybė siunčia. Izraelio 512 atsarginių organizacija reikalavo teisės atsisakyti tarnauti okupuotose arabų žemėse, tai esanti jų moralinė teisė, sąžinės reikalavimai. Teismas nusprendė, kad tokie reikalavimai skaldo Izraelio tautą, yra atmestini.

• **Paryžiaus** oro uoste sumintas 27 metų arabas pilietis, gimęs Alžyre, turėjo paslėpęs savo automobilyje sprogmenų ir rankinių ginklų. Jis ten dirbo kaip багаžo vežiotojas.

• **Afganistane**, Kabul mieste, vaikų prieglaudoje kasdien pasirodo našlaičiai ir prieglaudos vedėjas skundžiasi, kad jau trūksta našlaičiams vietos. Čia jau gyvena 950 vaikų nuo 3 iki 14 metų amžiaus. Kai kurie vaikai dar turi tėvą ar motiną, bet tie neturi lėšų priglauti savo vaiką ir atiduoda juos prieglaudon.

• **Izraelyje** palestiniečiai puolė Vakarų krante esančią žydų seminariją ir nušovė keturis studentus. Kareiviai nušovė du teroristus. Seminarija įsikūrusi netoli Hebron miesto.

• **Izraelio** sveikatos ministerija paskelbė, kad piliečiai nebus skiepijami nuo raupu, nes nelaukiama tokio arabų puolimo. Dykumos karo metu Irakas pasiuntė į Izraelio teritoriją 39 Scud raketas, tačiau nė viena jų neturėjo cheminio ar biologinio užtaiso.

• **Irake**, Basros rajone JAV ir Britanijos karo lėktuvai apšaudė kelias radaro stotis. Šiame rajone Irako lėktuvams neleidžiama pagal paliaubų sutarimą skraidyti. Irakas paskelbė, kad Basra provincijoje svetimi lėktuvai nužudė vieną civilį irakietį, kitus du sužeidė.

• **Europos Sąjungos** vadovai Danijoje nutarė 2004 metais priimti naujus narius jų tarpe Kipro salos Graikijai priklausančią dalį, neminint Turkijai priklausančios pusės.

• **Italijoje** Kalėdų metu pašte buvo išaiškinti ir sunaikinti keli sprogmenų siuntiniai. Trys jų buvo adresuoti Ispanijos keleivinių lėktuvų įstaigoms.

• **Indijoje** šeši žmonės buvo sutripti girtų dramblių, kurie prisičiulpė iš ryžių daryto alauso.

Kai prezidentas Valdas Adamkus pirmą kartą pasitikėjo Rolandu Paksu, kad jis vadovautų Lietuvos vyriausybei. R.Šuikos nuotr.

BRIUSELYJE BUS KALBAMA APIE LIETUVOS INDĖLĮ NATO MISIJOSE

Vilnius, sausio 9 d. (ELTA). Pradėti konsultacijas su NATO atstovais dėl Lietuvos kariuomenės tolesnės reformos eigos į Briuselį išvyko Krašto apsaugos ministerijos sekretoriaus Povilo Malakausko vadovaujama delegacija. Konsultacijų metu bus kalbama apie struktūrų peržiūrą ir galimą Lietuvos indėlį sąjungos misijose. O sausio

13-ąją šie Krašto apsaugos ministerijos pareigūnai prisijungs prie Lietuvos stojimo į NATO delegacijos Briuselyje ir pradės oficialias derybas dėl visateisės narystės Šiaurės Atlanto sąjunge.

Pasak P. Malakausko, Lietuvos kariuomenės pagrindą sudarys NATO karinius standartus atitinkanti nuolatinės parengties brigada, gebanti veikti

kartu su tarptautinėmis pajėgomis Lietuvos teritorijoje. Pavyzdžiui, Algirdo batalionas jau yra parengtas dalyvauti bendrose operacijose už Lietuvos ribų. “Tai bus lietuviška NATO pajėgų dalis”, - prieš išvykdamas į Briuselį, pažymėjo Krašto apsaugos ministerijos sekretorius. Jo teigimu, brigadoje tarnaujantys karininkai pasirengs darbui NATO štabuose.

Lietuvai derinantis prie NATO kolektyvinės gynybos užduočių, keičiasi ir teritorinių pajėgų funkcijos, šiek tiek sumažės karių skaičius. Pagrindiniai keliama tikslai - pasirengti priimti sąjungininkų pastiprinimo dalinius, svarbiausių šalies objektų apsauga ir gynyba. Taip pat bus reikalinga parama civilinei valdžiai, pavyzdžiui, pagalba stichinių nelaimių metu, bendradarbiavimas su policija kovojant prieš teroristus. Šioms permainoms nereikės papildomų investicijų, bus panaudota esama infrastruktūra ir resursai, teigiama Krašto apsaugos ministerijos pranešime *Eltai*.

Beje, Lietuvos konsultacijose su NATO dalyvaus ir ministerijos karinis ekspertas iš Jungtinių Amerikos Valstijų atsargos generolas majoras David Bice.

BRAZAUSKAS NORI DIRBTI SU PAKSU

Vilnius, sausio 9 d. (ELTA). Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas tvirtina, kad jo vadovaujama Vyriausybė yra pasiryžusi labai energingai dirbti iki kadencijos pabaigos ir spręsti aktualius klausimus, susijusius su Lietuvos naryste ES ir NATO, taip pat kovoti su skurdu, mažinti nedarbą.

Kalbėdamas Seime tradi-

cinėje Vyriausybės valandoje, Vyriausybės vadovas pažymėjo, kad Seime yra absoliuti tvirta dauguma, Seimas ir koalicinė Vyriausybė dirba produktyviai. Todėl, jo nuomone, pasikeitimas personalijų Prezidento institucijoje neturėtų turėti kažkokių neigiamų padarinių bendram valstybės valdymui.

“Visos institucijos turi jaustis ir elgtis labai ramiai, spręsti

iškilusius klausimus, o atsakingi pareigūnai neturėtų dalyvauti įvairiose nereikalingose diskusijose”, - sakė jis. Premjeras apgailestavo, kad Lietuvoje iš inercijos tebesitęsia rinkimų šurmuly. Socialdemokratų partijos vadas, Ministras pirmininkas A. Brazauskas dar kartą deklaravo, kad jis pasiruošęs puikiai sutarti su išrinktuoju prezidentu Rolandu Paksu.

VYRIAUSYBĖ LIEKA TA PATI

Vilnius, sausio 9 d. (ELTA). Socialdemokratų ir Naujosios sąjungos vadovai Algirdas Brazauskas ir Artūras Paulauskas tvirtina, kad valdančioji koalicija turi geras perspektyvas, yra stipri ir gyvybinga.

Seime įvykusiame susitikime jie aptarė valdančiosios koalicijos perspektyvas, galimas naujas bendradarbiavimo formas. “Dar kartą patikrinome koalicijos stiprumą ir priėjome prie išvados, kad koalicija iš tikrųjų gyvybinga ir tvirta”, - sakė Premjeras, Socialdemokratų partijos pirmininkas Algirdas Brazauskas.

Seimo Pirmininkas A. Paulauskas, kalbėdamas apie naujas koalicijos partnerių bendradarbiavimo formas, sakė, kad galbūt po Vyriausybės valandos Seime bus rengiami susitikimai su kai kuriais ministrais, komitetų pirmininkais. Jų tikslas - aptarti įstatymų projektus, kurie ruošiami ir svarstomi Vyriausybėje. A. Paulauskas, paklaustas apie dabartinės Vyriausybės ministrų likimą, sakė, kad “Vyriausybė tikrai lieka ta pati”. “Jokių minčių apie ministrų keitimus nėra”, - teigė Naujosios sąjungos pirmininkas.

A. Brazauskas, atsakydamas į klausimus, taip pat pažymėjo, kad įvykusiame pokalbyje su A. Paulausku apie Socialdemokratų ir Naujosios sąjungos partijų kokia nors suartėjimo formas nebuvo kalbama.

• **Vasario mėnesį Premjeras vyks vizito į JAV.** Apie tai Premjeras parlamentarus informavo sausio 9 d. Vyriausybės valandoje Seime. Vašingtone planuojamas A. Brazausko susitikimas su viceprezidentui Dick Cheney, numatomas dalyvavimas Maldos pusryčiuose. Vizito laikas ir trukmė dar derinami. Kaip Vyriausybės vadovas sakė Seimo nariams, jo nuomone, Amerikoje teks kalbėti apie Lietuvos įvaizdį bei integracijos į ES procesus. “Mano nuomone, nieko baisaus Lietuvoje nevyksta, iš inercijos tęsiasi rinkiminis šurmuly, kuris dabar jau niekam nereikalingas. Daugelis klausimų yra tiesiog eksploatuojama nesuprantamais tikslais. Ar mūsų prieteliai ar neprieteliai tai daro, manau, kad antrieji. Ir tai

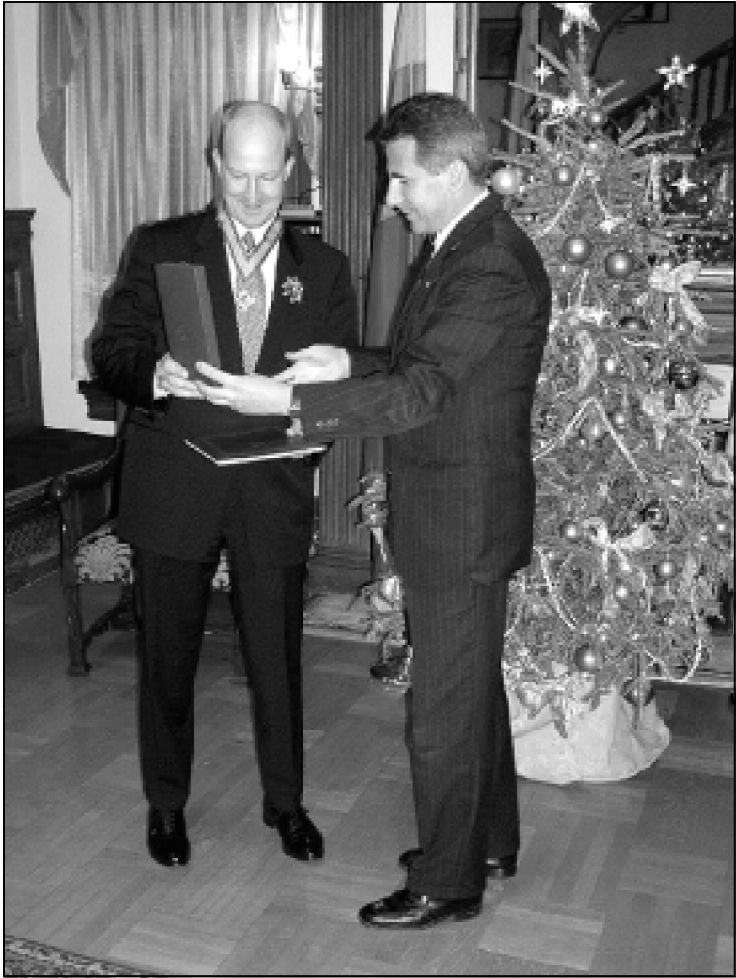
ĮTEIKTAS LIETUVOS VALSTYBĖS APDOVANOJIMAS

Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas sausio 6 d. Vašingtone įteikė valstybės apdovanojimą JAV Gynybos departamento sekretoriaus padėjėjo pavaduotojui Ian Brzezinski.

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro didžiuoju kryžiumi šį JAV pareigūną Lietuvos Prezidentas Valdas Adamkus apdovanojo už asmeninį indėlį remiant Lietuvos transatlantinę integraciją. Dekretą dėl šio apdovanojimo Lietuvos vadovas pasirašė praėjusių metų lapkričio pabaigoje.

Ambasadoje Vašingtone surengtoje apdovanojimo įteikimo ceremonijoje dalyvavo I. Brzezinski tėvas, buvęs JAV prezidento J. Carter saugumo patarėjas Zbigniew Brzezinski su žmona ir kitais šeimos nariais bei Lietuvos diplomatai.

Rolando Kačinsko, LR ambasada JAV, inf.

Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas įteikia Lietuvos valstybės apdovanojimą JAV Gynybos departamento sekretoriaus padėjėjo pavaduotojui Ian Brzezinski.

LIETUVOJE FORMUOJAMA EUROPOS KOMANDA

Vilnius, sausio 8 d. (ELTA). Europos komitetas drauge su Danijos Europos institutu Lietuvoje formuoja Europos komandą. Ją sudarys iš skirtingų Lietuvos regionų atrinkti 40 žmonių. Nuo sausio vidurio iki gegužės pabaigos jie dalyvaus Danijos ir Lietuvos eurointegracijos ekspertų mokymuose. Tapę Europos komandos nariais, savo rajone skaitys paskaitas apie Lietuvos stojimą į Europos Sąjungą, skatins diskusijas šia tema ir kitaip skleis informaciją apie eurointegraciją.

Į Europos komandą bus priimami mokantys anglų kalbą, išmanantys apie ES Lietuvos eurointegracijos procesą, sugebantys dirbti kompiuteriu bei naudotis internetu. Šiems žmonėms taip pat bus reikalinga darbo grupėse patirtis, geri vietos lygmens kontaktai ir galimybė bei noras ateityje dalyvauti informacijos sklaidos kampanijose.

ELTA informuoja, jog atranka į Europos komandą vyks sausio 13-14 dienomis Vilniuje, Europos komitete. Pretendentai turės rašyti anglų kalbos testą apie ES ir Lietuvos stojimą į ES bei įvyks pokalbis (anglų kalba) su atrankos komisija. Projektą administruoja viešojo įstaiga Demokratinės politikos institutas.

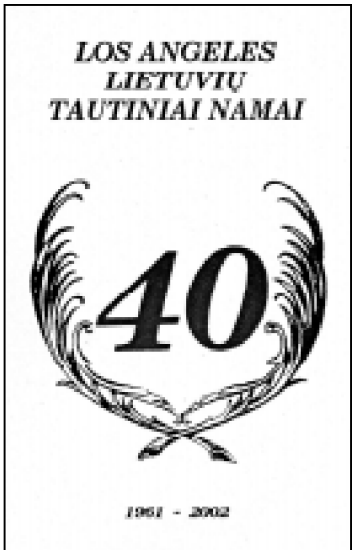
labai negerai”, - besitęsianti ažiotažą dėl rinkimų baigties įvertino A. Brazauskas, paraginęs baigti nereikalingas kalbas.

• **R. Paksą pasveikino V. Putinas.** Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimus laimėjusį Rolandą Paksą su pergale rinkimuose pasveikino Rusijos Prezidentas Vladimiras Puti-

nas. Sveikindamas būsimąjį kolegą Rusijos valstybės vadovas išreiškė viltį, kad bendromis pastangomis pavyks suteikti naują teigiamą impulsą Rusijos ir Lietuvos santykiams, pasitarnausiantį abiejų šalių tautų labui, pastovumo ir geros kaimynystės stiprinimui regione, - teigiama Rusijos ambasados pranešime *Eltai*.

LOS ANGELES TAUTINIŲ NAMŲ DVGUBA ŠVENTĖ

Rūta Sakienė

Knygos viršelis.

Dar lapkričio mėnesį L. A. Tautinių namų dalininkai gavo kvietimus į šventę - keturiasdešimtąją sukaktį, bei naujai suredaguotos ir papildytos Tautinių namų istorijos knygos pristatymą. Iš 200 pradininkų, suaukojusių reikalingą sumą namų pirkimo įmokėjimui, arba vėliau atskubėjusių padėti padengt išlaikymo ir remonto išlaidas, beliko gyvų tik 80, kurių didelė dalis tą saulėtą gruodžio 15-tos popietę, linksni ir šventiškai pasipuošę, sugužėjo į išpuošą Tautinių namų salę, kur jau jų laukė lūžtantis už-

kandžių stalas, puikiai paruoštas baras ir sveikino šventės rengėjai - Tautinių namų valdybos nariai.

Šventę šmaikščiai pravedė Tautinių namų vicepirmininkas Aloyzas Pečiulis. Sveikino garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas, perskaityti Vilties draugijos (*Dirvos* leidėjo) pirmininko Algirdo Matulionio ir ALTS-gos Los Angeles skyriaus sveikinimo ir padėkos laišškai. Inž. Antanas Mažeika, paskutinis Tautinių namų įkūrėjų, jau antrą kartą iš savo didelių archyvų surinko ir paruošė medžiagą knygai apie Tautinių namų veiklą. Jis sakė, kad tai ta pati, tik pataisyta ir papildyta paskutinių dešimties metų veiklos tąsa. Mūsų garbusis metraštininkas pasikuklino, nes nuoširdaus darbo įdėta labai daug. Turbūt nei vienas buvęs ar esamas lietuviškas židinyš išėivijoje neturi tokio vienoj vietoj sukaupito žinių rinkinio, kaip kad Los Angeles Tautiniai namai, nors savo laiku apie visus juos mūsų spauda mirgėte mirgėjo. Ir čia padėka tenka darbščiajam ir gabiam Antanui Mažeikai. Pristatyme ranka numojęs į jo

kruopščiai paruoštą ir gražiai išleistą knygą, Tautinių namų veteranas toliau kalbėjo apie pačius Tautinius namus, jų valdybas, atliktus darbus ir 40-tą jubiliejų.

Atsistojimu pagerbti mirusieji nariai, kun. Stanislovas Anužis sukalbėjo maldą. Svečiai buvo vaišinami puošniais Genovaitės Plukienės paruoštais pietumis su Kalifornijos vynu ir prancūzišku šampanu. Tautiniams namams, jų vadovybei ir pirmininkui Jonui Petroniui sugiedota komp. Broniaus Budriūno “Valio, Valio”, o Jonui Petroniui ir dar kartą, jo gimtadienio proga.

Tautinių namų vadovybė ir vėl įrodė, kad sugeba ne tik puikiai išlaikyti namus ir gaudamomis pajamomis plačiai remti lietuvišką šalpa, bet ypatingomis progomis šauniai ir prabangiai pavaišina tuos, kurie nuo pat tos kilnios minties gimimo tikėjo Tautiniais namais ir tai įrodė ne vien gražiais žodžiais, bet plačiai atidarydami tuomet dar labai kuklias savo pinigines ir (neužmirškim!) prisidėdami darbu ir dalykine parama.

Keturiasdešimtojo gimtadienio proga **valio** Tautiniams namams ir jų dalininkams, padėka ir pagarba metraštininkui Antanui Mažeikai, namų vadovybei ir tvirtai prie vairo stovinčiam Jonui Petroniui.

Tautinių namų pirm. Jonas Petronis (kairėje) ir inž. Antanas Mažeika, knygos *Los Angeles Lietuvių Tautiniai Namai 40* autorius, pjauna sukaktuvinį tortą.

TAUTINIŲ NAMŲ 40 METŲ SUKAKTIS

Los Angeles Lietuvių Tautiniai namai yra šventę savo veiklos sukaktis net tris kartus. Tau buvo 15 metų, 20 metų ir 25 metų veiklos jubiliejai. Vytautas Aleksandrūnas, Alfonsas Valavičius ir Antanas Mažeika yra plačiai pristatę to laikotarpio nuveiktus darbus ir gražiai apibūdinę jų reikšmingumą.

Paskutiniame dešimtmetyje, Lietuvai pasiskelbus vėl nepriklausoma, Tautinių namų valdyba kasmet, reguliariai pradėjo skirti didesnes sumas lietuviškai veiklai. Tautinių namų patalpos buvo lengvai prieinamos visoms lietuviškoms organizacijoms, ypatingai jaunimo organizacijoms.

Metiniuose susirinkimuose valdybos išdininkas visada pamini kam yra duota piniginė auka. Jos buvo skiriamos VLIKui, ALTai (Vasario 16 d. proga), Los Angeles konsulatui, Tautinės sąjungos Los Angeles skyriui, BALFui, Dirvai, Radijo valandėlei, Dramos sambūriui ir jaunimo organizacijoms.

(Nukelta į 6 psl.)

Atgimimo metais ir Lietuvai vėl atkūrus nepriklausomą valstybę, ženkliai pagausėjo straipsnių apie Mažąją Lietuvą ir Amerikos lietuvių spaudoje. Antai 1990 m. vasario 30 d. Čikagoje leistame *Laisvosios Lietuvos* laikraštyje (Nr.17), skaitome: “... Lietuvių Tautai ypatingai skaudžios Potsdamo konferencijos išdavos [...] Būsimoje Taikos konferencijoje tos klaidos turės būti atitaisytos - prie Nepriklausomos Lietuvos turi būti priskirta buvusioji Prūsija iki Vyslos. Iš ten kolonistai turės būti sugrąžinti į jų kilmės kraštus. Šimtmečiais lietuvių tautos genčių apgyventos žemės turi priklausyti lietuvių Tautai, o ne slavams ir ne vokiečiams [...]. Teherano konferencija [...] padėjo pagrindus rusiškojo komunizmo plėtimuisi. Ten buvo padėti pagrindai ir laisvos, Nepriklausomos Lietuvos “laikinam” sunaikinimui, projektas Lietuvos sąskaita padidinti Lenkiją [...]. Potsdamo konferencijoje JAV ir Anglija komunistinės Sovietų Sąjungos vergijai atidavė apie 200 milijonų buvusių laisvų, nepriklausomų Europos gyventojų. Begėdiškiausia varkiečių, save be paliovos begarsinančių demokratiškiausiomis šalimis, prekyba jiems nepriklausančiais žmonėmis liks kaip amžina gėda....”

DIDŽIOJI IR MAŽOJI - VIENA LIETUVA IV

Kad M. Lietuva turėtų priklausyti lietuviams, rašyta ir dažname pokario metais lietuvių partizanų ir disidentų leidinyje okupuotoje Lietuvoje. Ir Lietuvai vėl išsikovojus Nepriklausomybę, 1991 m. lapkričio mėnesio 1-3 d. VLIKas, vadovaujamas dr. K. Bobelio, savo paskutiniame seime Čikagoje, priėmė nutarimą: “Mažoji Lietuva yra lietuvių tautos ir jos gentainių žemė nuo seniausių amžių. Jokia kita tauta ar valstybė neturi pirmumo teisės į jos teritoriją. Baigiantis karui, sąjungininkai pavedė Sovietų Sąjungai laikinai administruoti Mažąją Lietuvą, įskaitant Karaliaučių (Kaliningrado sritį). Sovietų Sąjunga, piktnaudžiaudama pasitikėjimu, išteriojo arba išvarė to krašto gyventojus, sugriovė ūkį, kolonizavo šalį svetimais žmonėmis ir pavertė ją didžiule ir grėsminga militarizmo baze. Todėl VLIKo baigiamųjų darbų seimas kreipiasi į didžiąsias valstybes prašydamas, kad iš Mažosios Lietuvos būtų atitrauktos visos karinės pajėgos ir kad šalis būtų sujungta su Lietuva.

Rytų ir Pietų Lietuvos sienos, einančios etnografinėmis lietuvių tautos žemėmis, yra apspręstos 1920 m. liepos 12

Dr. Algimantas LIEKIS

Mažosios Lietuvos Tarybos narys

d. Lietuvos Respublikos ir Sovietų Rusijos Taikos sutartimi.

VLIKas skatina visus lietuvius remti pastangas taikiu būdu atstatyti lietuvių tautos teisę Rytų, Pietryčių ir Pietų Lietuvoje.”

Pačioje Lietuvoje viešai kalbėti apie M. Lietuvą ir jos kolonizaciją atsirado didesnės galimybės tik Atgimimo metais. 1989 m. lapkričio 3 d. įsikūrė ir Mažosios Lietuvos reikalų taryba, kuri be tiriamojo pobūdžio darbų buvo užsėjusi steigti ir lietuviškų mokyklų, muziejų, parapijų, įamžinti iškiliausių to krašto lietuvių atminimą; 1992 m. vasario 6 d. pradėjo veikti ir Mažosios Lietuvos lietuvių kultūros bendrija ir kt. Dešimtį kartų įvairios organizacijos ir net Seimo narių grupės kreipėsi dėl nesprendžiamų Mažosios Lietuvos klausimų į kitų valstybių vadovus, tačiau kaip ir ankstesniais metais nė viena jų, rodosi, ir girdėti nenori, kad Mažoji Lietuva ir po Antrojo pasaulinio karo neteisėtai buvo koloni-

zuota, kad taip vis ir nesusaukiama Potsdamo konferencijoje žadėtoji Taikos konferencija. Priešingai, ypač iš Briuselio ir Lietuvai nuolat priminama, kad gali tikėtis būti priimta į Europos Sąjungą ar NATO tik tada, jei nekels jokių pretenzijų dėl esamų sienų. Beje, ir kai kurių mūsų valstybės vyrų supratimu, jau vien tokios problemos, kaip Mažosios Lietuvos, yra vos ne provokacija, galinti sukelti ir kai kurių nepatogumų pasaulio didiesiems.

Iš tikrųjų, gal ir taip, nes Mažosios Lietuvos pokario - šiandieninė problema yra pasaulio didžiųjų valstybių, pirmiausia JAV, Anglijos ir jų buvusio sąjungininko SSRS - Rusijos suokalbčio rezultatas; tai iš dalies atspindi ir vakarų demokratinių valstybių elgesys: net ir šaltojo karo metais nė viena jų nekaltino SSRS, kad sulaužė Atlanto Chartiją, Potsdamo konferencijos nutarimus, nepasmerkė dėl SSRS įvykdytos krašto kolonizacijos, kaip ir dėl to, kad SSRS po karo vėl okupavo ir aneksavo Baltijos valstybes, kaip, beje, ir 1940 m. vasarą; tų metų spalio 15 d. JAV prezidentas D.Ruzveltas, pas jį atėjusią žinomiausią Amerikos lietuvių

delegaciją su dovanomis jo žmonai, tik taip paguodė, kad, girdi, Lietuvos nepriklausomybė tik laikinai pertraukta ir, kai ateis laikas, lietuvių tauta ir vėl atkurs savo valstybę. Ir jokių išipareigojimų ar pažadų. Tiesa, JAV atsisakė pripažinti Lietuvos, kaip ir kitų Baltijos valstybių įjungimą į SSRS sudėtį teisėtu. Ir tai buvo didelė parama. Bet, žinoma, tą nepasitikėjimo debesėlį išsklaidė JAV Prezidentas Vilniuje viešai pareiškęs, kad jau ateityje Lietuva nebebus palikta viena prieš agresorius, kad Lietuvos priešai bus ir JAV priešai. Na, bet dar grįžkime praeitin, kiek žvilgtelėkime į trijų didžiųjų suokalbčių dokumentus.

Atlanto charta. 1941 m. rugpjūčio mėnesį ją pasirašė JAV ir Anglija, kuria išipareigojo po karo atkurti iki karo egzistavusias valstybes, vadovaujantis tautų apsisprendimo teise. 1942 m. pradžioje ją pasirašė ir SSRS, tačiau tik su vienu priedu, tarptautinėje teisėje vadinama “klauzule” - “esant šioms aplinkybėms”, o tai reiškė, kad pasikeitus joms, pasirašęs gali priimti ir kitus, tik jam naudingus sprendimus. Taip ir darė SSRS - deklaravo, kaip ir sąjungininkai tą pačią Atlanto Chartą, bet elgėsi tik taip, kaip jai buvo naudinga.

(Bus daugiau)

Los Angeles Lietuvių Tautinių namų šventėje sveikina Lietuvos generalinis garbės konsulas Vytautas Čekanauskas, dešinėje stovi šventės pranešėjas Tautinių namų vicepirm. Aloyzas Pečiulis.

TAUTINIŲ NAMŲ 40 METŲ SUKAKTIS

(atkelta iš 5 psl.)

Lietuvai atgavus nepriklausomybę - Punsko tautiniams namams, Lietuvių tautininkų sąjungai ir jos laikraščiui *Tautininkų žinioms*, Lietuvos vaikų vilčiai, Lietuvos Raudonajam kryžiui ir atskiriems įvykiams, kaip pavyzdžiui buvusiam Kauno miesto burmistrui Kazimierui Palčiauskui, kaltinamam žydų persekiojimu, padėti teisminėje eigoje. Šiandieną švenčiant Tautinių namų 40 metų veiklos sukaktį galime pasidžiaugti, kad ši suma **pasiekė 200,000 dolerių**.

Iš Los Angeles organizacijų, o taip pat ir iš Lietuvos gavusių aukas, gauti malonūs laiškai su nuoširdžia padėka.

Los Angeles Lietuvių Tautiniai namai nėra fondas ar labdaros organizacija. Tautinių namų pirmininkas ir valdyba sąžiningai ir su dideliu pasišventimu įdėjo daug darbo ir sumanumo, kad namai galėtų pilnai atlikti savo paskirtį - padėti Lietuvai ir lietuviams.

Lietuvių Tautinių namų valdyba gana pastovi. Pirmininkas Jonas Petronis jau 27 kadencijas labai gerai valdybai vadovauja. Namai vis gražėja ir jų vertė vis didėja.

Vicepirmininkas agr. Aloyzas Pečiulis šiose pareigose jau 23 kadencijas. Būdamas geras statybininkas ir geras organizatorius padėjo namus gerinti, remontuoti bei gražinti. Paprašytas Jono Petronio kartais ir pirmininką pavaduoja.

Antrasis vicepirmininkas inž. Virgilijus Kasputis jau 7 kadencijas šias pareigas gerai atlieka. Dar jaunas ir energingas žadantis daug vilčių ateičiai.

Sekretorė Rūta Mockutė-Aneliauskienė vienintelė moteris valdyboje. Jau 6 kadencijas gerai atliekanti sekretorės pareigas. Tikimės, kad ji šias pareigas eidama per daug neapsunkins savo šeimos ir galės dar ir toliau valdyboje padėti Tautiniams namams.

Iždininkas Vincas Juodvalkis jau 26 kadencijas šiose pareigose nepamainomas. Visada linksmas ir kitus pralinksmina, gerai tvarko piniginius reikalus. Pakanka pinigų namus tvarkyti, juos išlaikyti, gražinti bei gerinti. Dar pinigų net lieka viršaus, kad būtų galima paremti lietuviškąją veiklą. Taigi pirmininkui Jonui Petroniui, su tokia gera valdyba yra labai malonu dirbti.

Pirmininkas Jonas Petronis

gerai suprato, kad nepakanka vien gerai dirbti ir gerus rezultatus pasiekti, reikalinga pasirūpinti, kad ir lietuviškoji visuomenė apie tai būtų supažindinta. Pasitaręs su valdyba, pakvietė Rūtą Sakienę, kuri paprašyta, sutiko *Dirvoje* supažindinti lietuvių su Los Angeles Lietuvių Tautinių namų veikla, jų renginiais bei kitais įvykiais. Jau 21 metai kaip Rūta Sakienė ištikimai šias jai uždėtas pareigas labai gerai atlieka. Jos straipsnius malonu skaityti, nes jie yra gražaus stiliaus, įdomūs ir gerai paruošti.

Šiuo metu Tautinių namų dalininkų sąrašas yra 85 nariai, mirusiųjų sąrašas 129 nariai. Organizacijų-dalininkų sąrašas 9-os organizacijos, nustojo veikusios 5-os organizacijos.

Švęsdami 40 metų Lietuvių Tautinių namų sukaktį, galime drąsiai sakyti, kad Tautiniai namai savo uždavinį gerai suprato ir ėjo teisingu keliu. Telioka palinkėti, kad namų gerinimas nesustotų, kad visada pakaktų energijos ir pasišventimo. Užsibrėžtas tikslas - išlikti lietuviais, puoselėti savąją kalbą, papročius ir kultūrą - tebūna visada Tautinių namų darbų kelrodis.

Antanas Mažeika

JURGINĖS PADANGĖJE

Šv. Jurgio parapijos Tarybos posėdyje buvo išrinkti pareigūnai 2003 metams: pirmininkas Stephen Kristoff, vicepirmininkas Antanas Bacevičius, sekretorė Degutienė ir iždininkas Algirdas Matulionis.

Jurginės Šalpos centras pernai lapkričio ir gruodžio mėnesiais išdalino 482 krepšius maisto 372 šeimoms, arba 17,000 patiekalų apylinkės vargšams. Kartu buvo išdalintos 145 antklodės ir kalėdinės dovanėlės vaikams. Klebonas kun. Juozas Bacevičius reiškia ypatingą pa-

dėką visiems padėjusiems šioje talkoje. Sausio mėnesį Šv. Jurgio klebonija išsiuntinės registruotiems parapijos nariams 2002 m. aukų pranešimus. Jei rasite kokius netikslumus jūsų pranešime, praneškite klebonijai, kad pataisytų.

Parapijos biuletenyje praneštos darbščiųjų Jurginės rėmėjų mirtys. Efražina Gausienė buvo miela bičiulė, daug metų parapijos tarybos narė, ir neišsenkanti Jurginės talkininkė bei lietuviško paveldo puoselėtoja. Neseniai mirė Gražina Nat-

kevičienė, Beatričės Pautienienės motina. G.Natkevičienė buvo gerai pažįstama mūsų diecezijos dvasiškiams, nes daugelį metų buvo mūsų klebonijos šeimininkė.

Šis metų laikas yra labai išlaidus Jurginei. Be įvairių patarnavimų siekiančių 3,000 dol., teks mokėti parapijos turto mokesį, pensijų įmoką siekiančią 3,400 dol. Visi yra primenami aukoti kas savaitę parapijai ir įteikti praleistų savaitgalių aukas. Su visų parapijiečių parama mes įstengsime ir toliau veikti kaip parapija.

Gerardas Juškėnas

DOVANA IŠ AMERIKOS

Vilniaus Valstybiniame patologijos centre diegiamas elektroninės mikroskopijos metodas. Galimybę taikyti šią naują sutelkė prof. dr. Jono Valaičio pastangomis iš Ilinojaus Masonų ligoninės gautas elektroninis mikroskopas. Atgabenti į Lietuvą elektroninį mikroskopą padėjo labdaros organizacijos "Lithuanian Mercy Lift" prezidentė Pranė Šlutienė. Patologijos centro vadovas Arvydas Laurinavičius tikisi, kad elektroninės mikroskopijos metodą šiame centre bus galima taikyti nuo 2003 m. pradžios. Ši technologija leis pagerinti inkstų ligų, sudėtingos navikinės bei paveldimos patologijos diagnostiką. Su centre diegiamu elektroniniu mikroskopu savo vilniečius kolegas supažindino prof. Jonas Valaitis. Jis taip pat pristatė savo neseniai išleistą knygą apie glomerulų ligas su gausiomis iliustracijomis ir ypač geromis elektroninės mikroskopijos nuotraukomis.

Eltos inf.

JAV LB Kultūros tarybos premijų įteikimo šventėje 2002 m. lapkričio 17 d. JAV LB Krašto valdybos pirm. Algimantas Gečys įteikia JAV LB padėkos žymenį Filadelfijos LB apylinkės pirm. Vytui Bagdonavičiui.

2003 m. KELIONĖS Į DAINŲ / ŠOKIŲ ŠVENTĘ VILNIUJE

Finnair ir kitomis oro linijomis

	Išvyksta birželio mėn.	Sugrįžta liepos mėn.
Boston	29 d.	14 d.
Chicago	29	13
Cleveland	27	11
Detroit	27	11
Los Angeles	28	11
Newark	28	13
New York	29	14
Philadelphia	26	11
San Francisco	28	13
Tampa	29	12
Toronto	29	14
Washington	29	13

Galima užsisakyti vietas ir kitomis dienomis.

Skambinkite

VYTIS TOURS

**40-24 235th St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161
800-778-9847
Fax 718-423-3979**

**E-mail vytours@earthlink.net
Web site www.vytistours.com**

Atstovybė Čikagoje:

**Rita Penčylienė E-mail pencylar@comcast.net,
tel.: 708-923-0280**

Bronė Barakauskienė E-mail broneb@aol.com

WASHINGTON, DC

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS DARBAI

Netikėtai greitos Visuomeninių reikalų tarybos (VRT) pirmininko a.a. Algirdo Rimo netekties pasėkoje JAV LB krašto valdybos rūpesčius palengvino JAV LB įstaigos Restone prie Washington, D.C., administratorė Jūratė Mikšėnienė. Ji vykdė įstaigos kasdieninius darbus bei korespondenciją, su VRT nario Donato Skučo talka paruošė medžiagą A. Rimo pradėtai rengti Visuomeninei konferencijai ir Kongreso narių lankymui. J. Mikšėnienė Washingtone atstovauja JAV LB-nę amerikiečių konferencijose, aprašo Amerikos lietuvių spaudoje.

Visuomeninių reikalų tarybai vadovauti JAV LB KV-bos pirm. Algimantas Gečys yra pakvietęs ilgametę VRT-bos narę Eloną Vaišniene, Ph.D., ir ją pristatęs JAV LB XVI-sios tarybos patvirtinimui. Patvirtinus dr. Vaišniene VRT pirmininkės pareigoms, visuomenė bus supažindinta su jos plačia visuomeninės veiklos patirtimi. Ji jau eina laikinosios VRT pirmininkės titulu pareigas ir

yra atlikusi eilę svarbių uždavinių. Jos žinioje veikia JAV LB įstaiga Restone. Su J. Mikšėnienės talka išsiųsti padėkos laišškai visiems kadenciją baigiantiems JAV Kongreso senatoriams bei Atstovams, rėmu siems Lietuvos reikalus. Ruošiami laišškai pasveikinti naujai išrinktiems ir 2003 m. sausio mėnesį pareigas perimantiems Kongreso nariams su kvietimu jungtis į Baltic Caucus. Dr. Vaišnienė paruošė Lietuvos istorijos trumpą santrauką bei apžvalgą apie JAV Lietuvių Bendruomenę Centrinės ir Rytų Europos Koalicijos - “Central and Eastern European Coalition” (CEEC) tinklapiui. Lietuvos istorijos naujoji santrauka patalpinta ir į JAV LB tinklapį (javlb.org arba lithuanianamerican.org).

Vos praėjus savaitei po dr. Vaišnienės pakvietimo perimti VRT vadovavimo pareigas, JAV LB Krašto valdyba gavo elektroninį laišką iš Scott Bates, Ph.D., vyriausio patarėjo kongresmano Jim Turner (TX-D) Washingtono įstaigo-

je. Dr. Bates skaito į JAV Kongreso atstovų įstaigas siuntinėjamą BRIDGES žurnalą ir tiek susidomėjo Lietuva ir Amerikos lietuviais, jog laiške pasiūlė savo paslaugas LB-ei rūpimais klausimais. Visą gyvenimą pašventęs akademinei ir politinei veiklai, ypatingai domisi Rytų Europa. Nesenai grįžo į JAV metus praleidęs Kosovo. Dr. Bates laiškas buvo nukreiptas dr. Vaišnienei, kuri padėkojusi už jo domėjimąsi Lietuva, išdėstė jam tris galimybes talkinti Lietuvos reikaluose. Pirmiausiai, prikalbinti kongr. Jim Turner tapti Baltic Caucus nariu, padėti įtaigoti kitus Kongreso narius stoti į Baltic Caucus ir prisidėti prie pavasarį JAV Senate prasidedančio NATO sutarties ratifikacijos proceso, kad pakviesta Lietuva taptų pilnateise NATO nare. Už poros dienų dr. Vaišnienė gavo dr. Bates atsakymą į patį pirmąjį jos prašymą - JAV kongreso atstovas Jim Turner įsijungė į Baltic Caucus. Tai priminimas, kaip svarbu išlaikyti BRIDGES, toliau tęsti žurnalo siuntinėjimą JAV Kongreso atstovams.

*Teresė Gečienė
JAV LB KV inf.*

CHICAGO, IL

SPAUDA LIETUVAI

Su gailėsčiu pranešame, kad dėl lėšų trūkumo šią programą uždarome. Paskutines sąskaitas su pilna dokumentacija priimsime iki 2003 metų sausio 31 dienos. Nebegalime prižadėti, kad pajėgsime kiekvieną gautą sąsakaitą sumokėti 100%.
Džiaugiamės, kad per 9 mėnesius sugebėjome pasitarnauti lietuviškai visuomenei sumažinant knygų persiuntimo išlaidas į Lietuvos bibliotekas.

*ČIKAGOS FILISTERIŲ SKAUTŲ
SAJUNGOS SKYRIUS*

CLEVELAND, OH

Morkus Dovydas LoPresto krikštijamas šventu vandeniu Šv.Jurgio bažnyčioje.
G.Juškeno nuotraukos

PROVAIKAIČIO KRIKŠTYNOS

Kalėdos mūsų šeimoje yra didelė šventė. Pas mus sugrįžta kaip paukšteliai į lizdą - vaikaičiai, vaikai bei giminės. Šiemet Kūčių dieną vėl važiovome į Šv. Jurgio bažnyčią krikštytnoms. Klebonas kun. Juozas Bacevičius visus pasitiko gražiai išpuoštoje bažnyčioje, kviesdamas prie altoriaus ir Kalėdinės prakartėlės. Jis pakrikštijo mūsų penktąjį provaikaitį Morkų Dovydą, kuris Jono ir Lisos LoPresto antrasis sūnelis. Tėvas Jonas ir vyresnis brolukas Lukas buvo pakrikštyti šioje bažnyčioje. Dėkojame kun. Juozui Bacevičiui už nuostabią mūsų giminės šventę.

Po krikštytųjų visi nukeliavo į Clevelando aukštumas - Washington Blvd. namus, kur daugelis gyveno, mokėsi, studijavo ir iškeliavo į platųjį pasaulį. Prie Kūčiom padengtų stalų susėdo 21 asmuo. Giedrė Matienė paskaitė apie lietuviškų Kūčių papročius, sukalbėjom maldą prieš valgant. Meilutė LoPresto palinkėjo visiems meilės ir sveikatos. Prosenelis Gerardas Juškėnas su kiekvienu laužė plotkelę ir linkėjo sėkmės ateityje.

Suvalgę tradicinius Kūčių valgius, perėjome į svetainę prie Kalėdų eglutės. Kalėdų senelio ten nematėme, bet jo talkininkė Daina Mataitė išdalino visiems prie eglaitės rastas dovanas. Ir ko ten nebuvo, kiekvienas stebėjosi ir dėkojo. Pustrečių metų Lukas LoPresto gavo žirgo galvą su kotu, kuriuo pats jodinėjo ir kitus kvietė joti.

Atėjo laikas Bernelių Mišioms. Kiekvienas važiavo į savo bažnyčią. Dabar Bernelių Mišios aukojamos 10 val. vakaro. Ir tartum stebuklas - šiemet Kalėdoms sulaukėme baltutėlio sniego.

Gerardas Juškėnas

atlyginant nuostolius anksčiau kilusio gaisro metu. Taigi pridėtinų lėšų šiam reikalui skirti nežadama: reikėtų išsitekti tik gautos sumos rėmuose.

Pirmąjį Naujųjų Metų sekmadienį po lietuviškų pamaldų kavutės metu dr. Petras Kisielius apžvelgė praėjusius metus, viltingai pažiūrėjo į ateitį. Ypatingai mūsų tautiečius džiugina bažnytinis choras su nauja, energinga vadove Jūrate Grabliauskiene. Pirmąjį šių metų sekmadienį bažnyčioje taip pat nuskambėjo ir vienas smuiku atliktas kūrinys, kurį atliko Marija Žukauskienė. Taigi tą sekmadienį mūsų tautiečių nuotaika buvo ypatingai gera. Reikia manyti, kad ji tokia liks ir ištisus metus!

CICERO, IL

CICERO LIETUVIAI RŪPINASI
PAL. J. MATULAIČIO REIKALAIS

Edvardas Šulaitis

Kaip jau buvo rašyta, netikėtai kilęs gaisras šv. Antano parapijos bažnyčioje Ciceroje sunaikino Palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio paveikslą ir jo relikvijas.

Cicero lietuviams šis dvasiškis yra ypatingai brangus, nes jis 1926-siais pašventino tada lietuvių pinigais naujai pastatytą šv. Antano parapijos (įsteigtos 1910 m.) bažnyčią. Ši parapija ilgus dešimtmečius tarnavusi lietuvių tikintiesiems, jau senokai yra atitekusi iš Meksikos atkeliavusiems žmonėms ir lietuviai, nedraugiško klebono pagalba, čia yra tapę tik kampininkais.

Tačiau ir tokioje padėtyje būdami, senieji lietuviai parapijiečiai su naujai į šį kraštą atvykusiųjų tautiečių talka stengiasi, kad Dievas šioje bažnyčioje būtų garbinamas lietuvių kalba, kad čia vis skambėtų lietuviškos giesmės ir pan. Tad nutarta įamžinti bažnyčią pašventinusiojo pal.

J. Matulaičio atminimą. Prieš Kalėdas ir tuo po Naujųjų Metų į savo sekmadieninius pabendravimus susirinkusieji lietuviai diskutavo įamžinimo reikalus.

Buvo sudaryta komisija Marija Remienė, Ona Vencloviene ir Aldona Zailskaitė su patarėju dr. Petru Kisieliumi, kuriems patikėti sprendžiamieji klausimai. Atrodo, kad apsisotą ties Pal. J. Matulaičio biusto padarymu ir tuo reikalu buvo kreiptasi į porą dailininkų Čikagos apylinkėse ir į vieną Kaune. Aiškinamasi sąlygos ir galimybės dėl šio projekto. Buvo minimos Jurgio Daugvilos, Ramojaus Mozeliausko ir Alfonso Bauros (iš Kauno) pavardės. Greitai turėtų paaiškėti su kuriuo iš jų bus susitarta.

Šiuo reikalu domisi ir parapijos klebonas, kuris nori, kad ir su juo būtų tariamasi. Pini-gus šiam projektui bus galima gauti iš apdraudos bendrovės,

Kun. J. Bacevičius Kūčių dieną pakrikštijo Morkų Dovydą LoPresto. Nuotraukoje klebonas, LoPresto, Opoka ir Juškėnų šeimų nariai.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$40,
PUSEI METŲ - \$25,
PIRMA KLASĖ - \$63,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$115.00

LIETUVA IR PASAULIS

LIETUVOS LAISVĖS GYNĖJUS PAGERBS IR EUROPOS PARLAMENTO VADOVAI

Vilnius, sausio 8 d. (ELTA). Lietuva dvyliktą kartą mini Laisvės gynėjų dieną, prisimena žuvusiuosius 1991 metų Sausio 13-osios naktį prie Vilniaus televizijos bokšto, Lietuvos radijo ir televizijos pastato.

Daugelis Laisvės gynėjų dienos minėjimo renginių vyko sausio 12 dieną, sekmadienį. Seimo posėdžių salėje surengta mokslinė konferencija “Baltijos laisvė: Vakaru požiūris”, skirta Europos Parlamento rezoliucijos 20-mečiui paminėti. 1983-iųjų sausio 13 dieną Europos Parlamentas, atsižvelgdamas į 1979 m. balandį Estijos, Latvijos ir Lietuvos 45 piliečių paskelbtą bendrą deklaraciją, raginančią Jungtines Tautas pripažinti Baltijos valstybių teises į apsisprendimą ir nepriklausomybę ir reikalaujančią referendumo šiuo klausimu, paragino Užsienio reikalų ministrų susitikimą dėl politinio bendradarbiavimo suformuoti bendrą palankų požiūrį į minėtą deklaraciją ir pasiūlė pateikti Baltijos valstybių klausimą Jungtinių Tautų dekolonizacijos pakomitečiui. Europos Parlamento Pirmininkas buvo įpareigotas perduoti šią rezoliuciją Užsienio reikalų ministrų susitikimui dėl politinio bendradarbiavimo ir Europos Parlamento valstybių narių vyriausybėms.

Konferencijoje “Baltijos laisvė: Vakaru požiūris” pranešimus skaitė Lietuvos, Lenkijos, Prancūzijos ir Vokietijos mokslininkai. Konferenciją pradėjo Prezidentas Valdas Adamkus. Per pertrauką Seimo galerijoje buvo atidaryta fotodokumentinė paroda bei pristatoma knyga “Baltijos laisvė - Europos atsakomybė”

Po vidurdienio Vilniaus arkikatedroje bazilikoje buvo aukojamos šv. Mišios už žuvusius Laisvės gynėjus. Vėliau Sausio 13-osios aukų atminimas pagerbtas prie memorialo sostinės Antakalnio kapinėse. Lietuvos krašto apsaugos savanorių pajėgų kariai taip pat atidavė pagarbą Laisvės gynėjams, palaidotiems Alytaus, Kauno, Kėdainių, Marijampolės, Rokiškio kapinėse.

Vakare sostinės Nepriklausomybės aikštėje, prie Televizijos bokšto, Lietuvos radijo ir televizijos pastato bei Vienybės aikštėje Kaune, kur 1991-ųjų sausį budėjo Lietuvos žmonės, buvo uždegti Atminimo laužai.

Laisvės gynėjų dienos surentas tradicinis atminimo koncertas “In memoriam” sostinės Šv. Jonų bažnyčioje. Nikola Jomelli “Requiem”, Johano Sebastiano Bacho “Tokatą ir fugą d-moll” vargonams bei Alfredo Šnitkės “Sutartines”, sukurtas iškart po tragiškų Sausio 13-osios įvykių, atliks vargonininkas Leopoldas Digrys, choras “Vilnius”, Lietuvos kamerinis orkestras, solistai Asta Krikščiūnaitė, Laima Jonutytė, Algirdas Janutas ir Vladas Bagdonas.

Sausio 13, Laisvės gynėjų dieną, Seimo rūmuose vyko iškilmingas Lietuvos Respublikos Seimo posėdis, kuriame kalbas sakė Lietuvos ir Europos Parlamentų vadovai. Vidurdienį Nepriklausomybės aikštėje vyko Valstybės vėliavos pakėlimo ceremonija.

RUSŲ PROKURORO REIKALAVIMAI

Karaliaučius, sausio 9 d. (ITAR-TASS-ELTA). Rusijos Baltijos laivyno karinė prokuratūra mano, kad Karaliaučiaus srityje dislokuotų dalių ir junginių būtiniosios tarnybos kariškiams iki 2003 metų liepos 1 d. turi būti taikomos dabar galiojančios bevizio tranzito traukiniu per Lietuvos teritoriją taisyklės, jeigu pateikiamas karinis bilietas. Tai per spaudos konferenciją pareiškė Baltijos laivyno karinis prokuroras Germanas Štadleris, praneša ITAR-TASS-ELTA.

Pasak justicijos generolo, Lietuva jau nuo vasario 1 d. nutraukia su kariniais dokumentais vykstančių kariškių, taip pat ir būtiniosios tarnybos, tranzitą tiesioginio susisieikimo traukiniais per savo teritoriją. Kaip teigė G. Štadleris, “vada ir viršininkai turi pernelyg mažai laiko, kad iki šios datos spėtų parūpinti savo pavaldiniams užsienio pasus”. Realiausiu terminu, kada būtų galima įvesti naują kariškių vykimo tranzitu per Lietuvos teritoriją tvarką, generolas laiko liepos 1 d.

Tokį pasiūlymą Baltijos laivyno karinis prokuroras ketina pateikti artimiausiomis dienomis Maskvoje įvyksiančiame Rusijos vyriausiosios karinės prokuratūros ir generalinės prokuratūros kolegijos posėdyje. “Mes neabejojame, kad Rusijos vyriausybė parems mūsų pasiūlymą, ir tikimės, jog jam pritars ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė”, - sakė G. Štadleris. Priešingu atveju mums nepavyks išvengti tarptautinių teismo procesų dėl žmogaus teisių pažeidinėjimo, pabrėžė Baltijos laivyno karinis prokuroras.

LGITIC inf.

Lietuvių fondo dr. Antano Razmos 2002 metų premija buvo įteikta Vlastybiniam Vilniaus kvartetui lapkričio 9 d. Lemonte. Iš kairės Girutis Jakaitis, Audronė Vainiūnaitė, Fondo nariai Stasys Baras ir dr. Antanas Razma, Augustinas Vasiliauskas ir Artūras Šilalė. Styginių kvarteto koncertas įvyko New Yorko Weill Hall š.m. sausio 5 d.

Vyt. Jasinevičiaus nuotr.

LIETUVIŲ FONDO MOKSLINĖS MEDICINOS Dr. Antano Razmos vardo premija

Lietuvių Fondas 2003-iems metams paskyrė nedalomą 25,000 dolerių **Mokslinės medicinos premiją**, prisimenant sovietinių bolševikų Lietuvoje, Panevėžio ligoninėje nužudytus gydytojus akademikus dr. Juozą Žemgulį, dr. Stanislovą Mačiulį ir dr. Antaną Gudonį, suteikiančius pirmąją medicininę pagalbą lietuviams, pasipriešinusiems sovietinei bolševikinei okupacijai.

PREMIJOS GAIRĖS

Mokslinės medicinos premija yra skiriama medikui akademikui dirbančiam mokslinį darbą arba medikų akademikų kolektyvui - medicinos akademinei institucijai, atitinkantiems vienai arba daugiau negu vienai žemiau išvardintoms premijos gairėms, pasisakančioms už:

1. Kūrybinį originalų darbą mokslinės medicinos srityje, skatinantį lietuvius medikus akademikus dirbti mokslinėje medicinoje užsienyje ir Lietuvoje.
2. Mokslinės medicinos dėstymą užsienio ir Lietuvos akademinėse institucijose.
3. Mokslinės medicinos darbų skelbimą užsienio ir Lietuvos žurnaluose.
4. Mokslinės medicinos knygų autorystę išleistų užsienyje ir Lietuvoje.
5. Aktyvų dalyvavimą mokslinėse medicinos konferencijose užsienyje ir Lietuvoje.
6. Mokslinėje medicinoje dirbančių akademikų arba akademinų kolektyvų - institucijų pozityvų įvertinimą arba gautas premijas profesinėse, kultūrinėse, visuomeninėse ir valstybinėse institucijose.

PREMIJOS PRAŠYMAS

Mokslinės Medicinos premijai gauti prašymas yra pateikiamas asmens arba kolektyvo organizacijos, rekomenduojant mediką akademiką, mokslininką arba medikų akademikų mokslininkų kolektyvą arba akademinę instituciją.

Premijai gauti negalima rekomenduoti savęs arba savo organizaciją.

Prašymas yra adresuojamas Premijos komisijos pirmininkei ne vėliau 2003 birželio mėn. 30 d. sekančiu adresu: Dr. Daina Variakojis, 7148 So. Campbell St., Chicago Illinois 60529 USA

Prašyme reikalinga ši informacija:

Premijai gauti kandidato vardas, pavardė arba organizacijos pavadinimas ir adresai.

Medicinos mokslininko akademiko arba medicinos akademinės institucijos atsiekimai atitinkantys premijos gairėms.

Reikalui esant, papildoma informacija gali būti pateikta kaip prašymo priedas.

Prašymas, kuris neatitinka premijos gairėms arba pristatoma rekomenduojant save arba savo organizaciją, nebus svarstomas Mokslinės medicinos premijos komisijoje.

Rekomenduojančio asmens vardas arba organizacijos pavadinimas, adresai ir parašai.

Lietuvių Fondo Mokslinės medicinos 6 narių premijos komisiją sudaro:

Dr. Daina Variakojis, Komisijos pirmininkė, Čikaga, JAV

Dr. Vacys Šaulys, Komisijos narys, Čikaga, JAV

Prof. Arvydas Vanagūnas, Komisijos narys, Čikaga, JAV.

Dr. Arvydas Laurinavičius, Komisijos narys, Vilnius, Lietuva.

Prof. Algimantas Marcinkevičius, Komisijos narys, Vilnius, Lietuva.

Prof. Laima Griciūtė, Komisijos narė, Vilnius, Lietuva.

LIETUVA PRADĖJO DERYBAS DĖL NARYSTĖS EUROPOS EKONOMINĖJE ERDVĖJE

Vilnius/Briuselis, sausio 9 d. (ELTA). Užsienio reikalų ministerijos Ekonomikos departamento direktoriaus Romo Švedo vadovaujama delegacija Briuselyje pradėjo derybas dėl Lietuvos prisijungimo prie Europos ekonominės erdvės sutarties. Lietuvos diplomatai numato per tris mėnesius baig-

ti derybas, o prie Europos ekonominės erdvės Lietuva prisijungs tapusi Europos Sąjungos nare, tai yra, 2004-ųjų gegužę.

Europos ekonominei erdvei priklauso 18 šalių - ES valstybės narės bei Norvegija, Islandija ir Lichtenšteinas, priimena ELTA. Bendroje šių šalių rinkoje galioja tos pačios

pagrindinės taisyklės, apimančios laisvą prekių, paslaugų, kapitalo ir asmenų judėjimą.

1994 metų sausio 1 dieną įsigaliojusi Europos ekonominės erdvės sutartis ES bendrąją rinką išplėtė į tris valstybes - Norvegiją, Islandiją ir Lichtenšteiną.

SEPTYNI “OPEROS ŠVYTURIŲ” LAUREATAI

Vilnius, gruodžio 21 d. (ELTA). Lietuvos nacionaliniame operos ir baleto teatre prieš šventes paskelbti pirmieji septynių “Operos Švyturių” premijų laureatai už šio teatro scenoje sukurtus ryškiausius metų vaidmenis.

2002 metų operos solisto premiją pelnė Vytautas Juozapaitis už pagrindinį Don Žuano vaidmenį šįmet pastatytoje to paties pavadinimo V. A. Mocarto operoje. Metų operos soliste tapo primadona Irena Milkevičiūtė, atlikusi Amelijos partiją į LNOBT sceną perkeltaje Dž. Verdžio operoje “Kaukių balius”.

Metų baleto solistu tapo Nerijus Juška už Romeo parti-

ją Sergejaus Prokofjevo balete “Romeo ir Džiuljeta”. Metų baleto solistės titulą pelnė primabalerina Eglė Špokaitė už pagrindinį vaidmenį Boriso Eifmano balete “Raudonoji Žizel” ir Džiuljetos partiją “Romeo ir Džiuljetoje”.

Šių metų operos viltys - jaunieji operos solistai Joana Gedmintaitė ir Dainius Stumbras. 2002-ųjų baleto viltis - Olga Konošenko, šįmet LNOBT sukūrusi net 4 baleto vaidmenis.

Laureatai apdovanoti gruodžio 31-ąją šventiniame Operos ir baleto teatro vakare.

50 tūkst. Lt premijoms “Operos Švyturiai” teatro solistams įsteigė UAB “Švytu-

rys-Utenos alus”, su kuria LNOBT pasirašė rėmimo sutartį. Generaliniu teatro rėmėju tapusi bendrovė “Švyturys-Utenos alus” įsipareigojo visus metus remti teatrą 100 tūkst. Lt suma, į kurią neįeina premijoms skirti pinigai.

Pasak LNOBT generalinio direktoriaus Gintauto Kėvišo, per tris artimiausias savaites planuojama sudaryti sutarčių dar su dviem mecenatais ir trimis generaliniais rėmėjais. Planuojama parama teatrui sieks 0,5 mln. Lt - tai sudarytų trečdalį metų pastatymams skiriamų lėšų. G. Kėvišo pastebėjimu, meno ir kultūros rėmimas Lietuvoje auga ir yra sutinkamas kaip labai teigiama tendencija įvairiuose visuomenės sluoksniuose.

Kaip sakė UAB “Švyturys-Utenos alus” generalinis direktorius Tomas Kučinskas, keletą metų LNOBT padėtis buvusi neapibrėžta, tačiau dabar solidūs rėmėjai, matydami naujo teatro vadovo siekius, numato ilgalaikį šios meno šventovės rėmimą.

Eglė Špokaitė Balerinos rolėje “Raudonosios Žizel” balete pagal P. Čaikovskio, G. Bizet, A. Adam ir A. Schnittke sukurtą muziką, už kurią jai buvo skirta premija. Su ja šoka Partnerio rolėje Edvardas Smalakys. M. Raškovskio nuotr.

PRATĘSIAMAS DIRVOS NOVELĖS KONKURSAS

Negavus pakankamo skaičiaus novelių iki originalaus konkurso termino lapkričio 1 d., *Dirvos* novelės konkurso rankraščių įteikimo data nukeliama iki 2003 m. vasario 1 d. Kviečiame visus rašytojus pasinaudoti šia proga ir dalyvauti konkurse.

Korp. Neo-Lithuania vyr. valdyba

KETURIASDEŠIMTASIS “Dirvos” novelės konkursas

Skiriamos DVI PREMIJOS:

Pirmoji - 500 dolerių,
Antroji - 300 dolerių

IŠ A.A. SIMO KAŠELIONIO
palikimo, kurį tvarko “Korp! Neo-Lithuania”
Vyr. valdyba

Tema: Autoriams suteikiama neribota teisė patiems pasirinkti novelės temą ir meninės išraiškos formas.

Paskutinė rankraščių įteikimo data - **2003 metų vasario 1 d.** (pagal pašto antspaudą).

Rankraščius siųsti šiuo adresu:

*Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191*

Konkurse kviečiame dalyvauti visus lietuvių rašytojus, gyvenančius Lietuvoje, JAV ar bet kurioje kitoje valstybėje.

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti perrašyti rašomąja mašinėle arba kompiuteriu ir pasirašyti slapyvardžiu. Tą patį slapyvardį užrašykite ant pridedamo užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tik laimėjusių vokeliai bus atidaryti. Nepremijuoti rankraščiai grąžinami tik autoriams prašant jų nurodytu adresu.

Vertinimo komisija paprasta balsų dauguma sprendžia ką premijuoti.

EXULTATE 20-mečio pokylio metu jungtiniam chorui, t.y. dabartiniais ir buvusiems nariams baigus dainuoti, jaunosios choristės atsivedė vadovę Ritą Čyvaitę-Kliorienę į sceną, kur jai buvo įteikiamos choristų dovanos - įrėmintą jubiliejaus emblema ir knygutė su visu choristų sveikinimais.

PREMJERAS NETIKĖTAI PASIŪLĖ KEISTI MINDAUGO KARŪNAVIMO 750 METŲ JUBILIEJAUS PAVADINIMĄ

Vilnius, sausio 8 d. (ELTA). Trečius metus rengiamą Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 metų jubiliejų Ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas pasiūlė pervardinti Valstybės 750 metų jubiliejumi.

“Aš labai abejoju, ar teisingas šios šventės pavadinimas. Čia yra valstybės 750 metų - tai daug reikšmingesnė data negu vieno karaliaus karūnavimas”, - netikėtai Vyriausybės posėdyje pareiškė Premjeras.

Anot, jo šventės pavadinimas nuskambės per visą pa-

saulį, ir dėl to reikėtų pamąstyti. “Čia žodžio valstybės nėra, todėl daugelis nesuvoks, kad tai valstybės jubiliejus. Pa-keičiam nuo šios dienos pavadinimą ir viskas”, - pasiūlė Vyriausybės vadovas svarstant klausimą dėl jubiliejaus komisijos sudarymo.

“Mes švenčiame Valstybės dieną, liepos 6-ąją, kurios požymis - karūnavimo procesas. Tai yra ir valstybės įkūrimo šventė. Ir mes skaičiuojame savo valstybės istoriją”, - aiškino Premjeras.

Vyriausybė patvirtino komisiją, bet kitą savaitę nuspręsta sukvietus komisijos posėdį apsispręsti dėl šventės pavadinimo keitimo.

“Komisijoje daug rimtų profesorių, daktarų ir istorikų. Tai pakankamai autoritetinga grupė, kuri gali tikruoju vardu pavadinti šią šventę”, - pabrėžė A. Brazauskas.

Vyriausybės sudaryta komisija turės parengti 2003 metų renginių planą ir koordinuoti jo vykdymą.

2002 m. birželio 7-9 dienomis Dainavos stovyklavietėje JAV Lietuvių Bendruomenė suruošė konferenciją “Tikėkime savo ateitimi!” Konferencijos organizatorius dr. Romualdas Kriaučiūnas apibūdino konferencijos tikslą - kuo JAV Lietuvių Bendruomenė, kaip sąjūdis, gali padėti visiems lietuviams ir kaip efektyviau apjungti JAV gyvenančius lietuvius. Konferencija davė galimybę nustatyti esamus poreikius, aptarti jų reikšmę, pramatyti veiklos planus ir ieškoti būdų juos įvykdyti. Į konferenciją suvažiavo apie pusę šimto dalyvių iš Michigan, Ohio, Illinois, ir net iš California, Texas, Massachusetts. Trečios bangos, kaip jau įpratome vadinti neseniai į Ameriką atvykusius lietuvius, dalyviai sudarė daugumą. Jų entuziazmas, nuoširdumas ir noras dalyvauti konferencijoje davė tą gyvastingumą, kad diskusijos būtų prasmingos bei atneštų lauktų rezultatų.

Šeštadienio programą nuo ankstyvaus ryto iki vėlyvo vakaro sudarė pagrindiniai kalbėtojai ir diskusijų būreliai. Konferenciją pradėjo **Saulius Anužis**, kėlęs klausimą kaip išlaikyti lietuvių išeišvijoje; paminėjo skirtumus tarp trijų pagrindinių emigracijų “bangų” ir ką galime atlikti susijungę, kartu dirbdami. **R. Kriaučiūnas** pateikė įdomią analizę, atsakydamas į klausimą, kas yra bendruomenė. Bendruomenė, tai ne “draugija”, į kurią nariai rašosi savo noru. Jis apibūdino dvi bendruomenės sąvokas - vieną, kaip sąjūdį, kuris gyvuoja 100-tą metų, o kitą, kaip organizacijos, kuri veikia 50 metų. Sąjūdis turi tapti organizacija, kad išliktų, turėtų tęstinumą. Jo nuomone, čia susirinkome, kad sustiprintume Bendruomenę kaip sąjūdį, o ne kaip organizaciją.

Garbės konsulė **Ingrida Bublienė** savo pranešime pareiškė, kad mes visi priklausome lietuvių tautai. Ta tauta jungia visas kartas, nepaisant jų atvykimo priežasčių. Turime pripažinti Lietuvos tautą kaip savą, nors ir gyvename toli. Lietuva dabar pergyvena sunkią ekonominę padėtį ir mes negalime jos užmiršti. Antros bangos lietuvių tarpe Lietuvos įvaizdis yra netikslus - negatyvus - turime juo nusikratyti, jį pakeisti meile Lietuvai.

Konferencijos podiumas buvo papuoštas plakatu vaizduojančiu tris melsvas vandens bangas. Tai bangos trijų lietuvių emigracijų į JAV: pirma, prieš maždaug šimtą metų; antra, penkiasdešimt metų vėliau, tai “dypukų” banga ir trečia, atvykusių po to, kai buvo atstatyta Lietuvos nepriklausomybė. Buvo labai įdomu iš-

LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS YRA BENDRUOMENĖJE

Dalia Puškorienė

Birutė Bublienė perskaitė **Gedimino Marausko** iš Omaha laišką. Jis įrodė ne tik Bendruomenės reikalingumą, bet ir jos gyvastingumą, lankstumą prisitaikant prie apylinkėse kintančių įvairių poreikių. G. Marauskas ėmė du svarbius įvykius verčiančius Bendruomenę

Dainavos konferencijoje Rita Šakienė, trečios imigracijos bangos atstovė, Dalia Puškorienė, antros bangos atstovė, Jane Cox, pirmos imigracijos bangos atstovė.

persitvarkyti. Tai Lietuvos nepriklausomybės atstatymas ir naujai į Ameriką atvykę ir įsikūrę lietuviai. G. Marauskas apibūdino Omahos ir Colorado patirtį. Omahoje antroji banga, įsikūrę pirmosios aplinkoje, ir toliau kūrė Bendruomenę, tačiau jų vaikai išsikraustė į kitas vietas ar sukūrė mišrias šeimas. Colorado Bendruomenė nėra taip gausi. Ten antros bangos imigrantų ne daug apsigyveno, Bendruomenės nariai yra išsibarstę. Tačiau, Bendruomenė vis dar auga. Trečios bangos imigrantai jauni, juos patraukia darbai, gera ekonominė padėtis. G. Marausko nuomone, dabartinė Bendruomenės socialinė infrastruktūra nepatenkina naujai atvykusių. Jų poreikiai yra skirtingi - darbas, apgyvendinimas, šeimos reikalai, švietimas. Jie pripažįsta Bendruomenės svarbą, nori jos vadovavimą perimti ir tęsti, keisti, bet “postai” užimti, iš jų senieji nenoriai traukiasi.

Po šių pranešimų konferencijos dalyviai pasiskirstė į tris diskusijų būrelius kuriuose iškelti klausimai, išvados ir pasiūlymai vėliau visiems buvo pateikti. Dalyviai, išklausę kitų, atvirai reiškė savo nuomones. Dažnai ir labai aiškiai girdėjosi pageidavimas suprati mo, tolerancijos. Greitai buvo prieita daug gerų ir konkrečių pasiūlymų bei projektų.

Liūda Flores, vadovavusi pirmam būreliui, gražiai apibūdino JAV LB dabartinę realybę. Paaikšėjo, kad lietuvių telkiniai Amerikoje turi daug skirtumų.

Jos manymu, antrosios bangos lietuviai liko tokie, kokie jie išvyko iš Lietuvos. Jie į pirmosios bangos bendruomeninę veiklą neįsijungė. Atvykus trečiąjai bangai, jie juos bandė įtalpinti į antrosios rėmus. Tačiau, dėl įvairių skirtumų - kalbos, kultūros - nebuvo sėkminga. Reikia atlaidumo, pamiršti praeities klaidas. Čia

bangų simbolis yra prasmingas - bangos išeina ir grįžta į tą patį vandenyną. Jos grupė turėjo daug konkrečių pasiūlymų, tarp jų: lituanistinių mokyklų pertvarkymą (priimti lietuviškai nekalbančius), Bendruomenės veiklos pajvairinimą (programas ir renginius pritaikyti įvairaus amžiaus, interesų kultūros lietuviams), informacijos kaupimą ir platinimą.

Valdas Piastys savo būrelio išvadas patiekė konkrečiais pasiūlymais. Daug dėmesio buvo kreipiama į informacijos trūkumus, ką patiria tiek Lietuvoje, tiek atvykę į JAV lietuviai. Siūlyta rašyti ir siųsti straipsnius į *Lietuvos rytą* apie Amerikos miestus kuriuose yra daugiau lietuvių; panašią informaciją dalinti per ambasadas ir konsulatus. V. Piastys siūlė kiekvienai apylinkei išspausdinti lankstinukus su informacija apie savo veiklą, teikiama pagalbą bei kontaktus.

Sigutės Šimkuvienės vadovaujama grupė akcentavo būtinumą visiems lietuviams burtis. Vienas iš konkrečių projektų - apylinkėse kurti pagalbos centrus, telkti lengvai prieinamą informaciją, ypač mišriom šeimom, nekalbantiems lietuviškai. Gražus pasiūlymas vežti vaikus į Lietuvą - jie didžiulio, kad yra lietuviai.

Po pietų, kun. **Aloyzas Volskis** iš Detroito atnašavo Šv. Mišias. Kun. Volskio pamoksle išreikštos mintys konferencijos dalyviams maloniai nustebino, nes jos pilnai atspindėjo iš ryto kalbėjusių

mintis, nors jis pats konferencijoje nedalyvavo ir jų negirdėjo. **Aldas Kriaučiūnas** konferencijos dalyvius supažindino su jo paties apklausos tyrimais bei ankstyvesnėmis pastabomis ar svarstymais (pav. Donato Skučo santrauka iš 1998 JAV LB Tarybos sesijos). **Saulius Anužis** bei kiti jau anksčiau minėti dalyviai nurodė konkrečius veiklos pavyzdžius kurie realiai gali būti įgyvendinti. Konferencijos dalyviai savo žinyną praturtino nauja informacija apie jau egzistuojančius interneto tinklapius ir asmeniniais elektroninio pašto adresais. **Visvydas Matulis**, kalbėdamas apie Jau nimo Sąjungą, akivaizdžiai parodė interneto svarbą tos organizacijos veikloje.

Rita Šakienė pareiškė, kad “pasaulietiškas žmogus neturi būti suprastas kaip lietuvių išsigimimas.” Ji apibūdino Chicagos patirtį ir trečios bangos padėtį. Konkrečiai siūlė trečiabangiečiams atskirai įkurti sau veiklos namus ir nurodė būdus, kaip tą galima atsiekti. Jos nuomone, yra svarbu ugdyti pilietiškumo jausmą. R. Šakienė išreiškė susirūpinimą trečios bangos vaikų ateitimi ir išvėlę jų nutautėjimo pavojų, panašiai, kaip daugel atvejų atsitiko su antros bangos vaikais. Ji siūlė mokytis iš jų klaidų, kad taip neatsitiktų su trečios bangos vaikais.

Dalia Puškorienė pranešimą pradėjo su konferencijos apžvalga. Pastebėjo, kad daug buvo kalbėta apie skirtumus tarp bangų, tarp kartų ir net atskirų apylinkių. Bangų poreikiai skiriasi, kaip ir jų tikslai. Trečios bangos lietuviai daugiau nori palaikyti santykius su Lietuva, bet taip pat jaučia didelį norą bendrauti su kitais lietuviais Amerikoje ir tie ryšiai tampa ypač svarbūs nelaimėje, svetimoj aplinkoj. Ją žavėjo Jane Cox kalba, jos nuoširdus lietuvių išsąmoninimas ir vertybių pripažinimas. Jos pastaba, kad pasiaukojimas, tai vertybė, retai išreikšta šioje konferencijoje. Armando Ragauskio kalboje minėtas dvasingumas, kurį asmuo pats turi sukurti, taip pat vertybė, apie kurią konferencijoje nebuvo kalbama. Gedimino Marausko laiške išreikštos mintys įrodė ne tik Bendruomenės reikalingumą, bet ir jos gyvastingumą, lankstumą. Tačiau, ji ne su viskuo sutiko. Siūlymas kitas organizacijas panaikinti, vietoj ieškojimo būdų, kaip išvengti klikų, paternalistiškumo problemų neišspręs. D. Puškorienė konferencijoje pasigedo idealizmo, kilnesnių tikslų, daugiau ir aiškiau konkretizuotų lietuvių išlaikymo būdų. Daugelio mąstymas (nukelta į 11 psl.)

RENGINIŲ KALENDORIUS

VASARIO 16 d. Nepriklausomybės Šventės Minėjimas
Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

KOVO 2 d. 11:30 v.ryto Šv. Jurgio parapijos blynų priešpiečiai, parapijos salėje.

KOVO 16 d., sekmadienį, įvyks tradicinė **Kaziuko Mugė** Dievo Motinos parapijos salėse. Rengia Clevelando skautija.

BALANDŽIO 5 d., šeštadienį, “Trys panteros”.

BALANDŽIO 13 d. 10:30 v. ryto vyskupo Roger Gries, OSB, apsilankymas Šv. Jurgio bažnyčioje.

BALANDŽIO 27 d. 11:30 v.r. Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 3 ir 4 dienomis, Ateitininkų šeimos šventė
Dievo Motinos parapijoj. Šeštadienį koncertas ir sekmadienį akademija.

GEGUŽĖS 9, 10 ir 11 dienomis - 53-sios Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės Clevelande.

GEGUŽĖS 11 d. 11:30 v.r. **Motinos dienos** priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 26 d. 8:30v.r. - Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, Mišios ir pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

RUGSĖJO 7 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 28 d. Lietuvių diena, Lietuvių Meno Ansamblio “**Dainava**” koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba.

LAPKRIČIO 16 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. - Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

• **LIETUVIŲ FONDO** prašymai jau gaunami LF raštinėje. Prašymų formos turi būti teisingai užpildytos, įteikiamos asmeniškai arba gražinamos paštu iki kovo 15 d. 2003 metų. Studentų stipendijų gavimo reikalu prašymų formos turi būti įteikiamos ar gražinamos paštu iki balandžio 15 d. Lithuanian Foundation, Inc. 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. Tel. 630-257-1616.

LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS YRA BENDRUOMENĖJE

(atkelta iš 10 psl.)

reiškėsi ne Bendruomenės rėmuose. Juk Bendruomenė, tai daugiau negu gegužinės ar renginiai. Diskusijų būreliuose retas kas klausė, kas yra Bendruomenė? Į R. Kriaučiūno iššūkį, kad organizacija turi atsinaujinti ir persiorganizuoti, nebuvo konkrečiai atsiliepta.

Atsakydama į klausimą kodėl reikalinga JAV Lietuvių Bendruomenė, D. Puškorienė kalbėjo iš antros bangos, “dypukų” perspektyvos ir asmeninės patirties. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Bendruomenės pirmaujantis ir kitus siekius apimantis tikslas yra lietuvybės išlaikymas. Kiekvienam lietuviui tai reiškia ir jo asmens tapatumo išlaikymą, neleidžia užmiršti savo kilmės.

Lietuvybės išlaikymas už Lietuvos ribų be Bendruomenės yra sunkiai įsivaizduojamas. Bendruomenė vienija ir jungia visus ne tik pareikštais siekiais, bet ir suteikdama galimybę burtis, bendrauti, kartu dirbti. Bendruomenės rėmuose galima išreikšti asmeninį idealizmą, o altruizmą konkrečiais darbais įgyvendinti. Darbas tautos labui neša ir nepaprastą asmeninį džiaugsmą. Tai proga iš naujo pamilti Lietuvą ir pajusti, kad “Lietuva yra mano kraštas ir aš jos dukra.”

R. Kriaučiūnas trumpa kalba baigė šią konferenciją, pareiškęs, kad “pajutome dinamišką bangų bangavimą.” Visų veiduose buvo matyti, kad Dainavos aplinkoje vienas kitą pažinę, pasijutome lyg vienos šeimos nariai. Konferencija savo tikslą pasiekė.

VARŽYBOS ARTĖJA

2003 m. SENJORŲ KREPŠINIS HAMILTONE

2003 metų vyrų senjorų (35 m. ir vyresnių) krepšinio pirmenybes numato suruošti Hamiltono LSK Kovas, 2003 m. kovo 29-30 dienomis, Hamiltone, Ontario, Kanadoje.

53-sios SPORTO ŽAIDYNĖS CLEVELANDE

53-sios Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės įvyks 2003 m. gegužės 9, 10 ir 11 dienomis, Clevelande, Ohio. Rengia Clevelando LSK Žaibas. Programoje - krepšinis (vyrų, moterų ir jaunųjų bei mergaičių A), tinklinis, stalo tenisas, šachmatai ir, gal būt, plaukimas.

2003 m. JAUNUČIŲ KREPŠINIS TORONTE

2003 metų ŠALFASS jaunučių (B,C,D,E ir F “molekulių” klasių) krepšinio pirmenybes rengia Toronto PPSK Aušra, 2003 m. gegužės 31 ir birželio 1 dienomis, Toronte, Ontario, Kanadoje. Pilnesnės informacijos bus vėliau.

ŠALFASS CENTRO VALDYBA

ĮVAIRENYBĖS

LIETUVOJE PIRMĄ KARTĄ - DOKUMENTAI IŠ RUSIJOS ARCHYVO

Parodoje “Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė ir Rusija XIII-XVIII a.”, kuri rengiama Vilniuje 2003 metų vasarą, bus eksponuojami unikalūs dokumentai iš Rusijos archyvo. Jų eksponavimo sąlygas Maskvoje aptarė Lietuvos archyvų departamento generalinis direktorius Vidas Grigoraitis ir Rusijos federalinės archyvų tarnybos vadovas V. Kozlovas. Pasirašytas ketinimų protokolai. Jame šalys sutarė parodoje eksponuoti originalius dokumentus iš Rusijos valstybinio senųjų aktų archyvo bei šiam tikslui sudaryti bendrą darbo grupę.

2003 metų liepos mėnesį Nacionaliniame muziejuje atidaroma paroda skiriama Lietuvos valdovo Mindaugo karūnavimo 750 metų jubiliejui. Joje taip pat bus eksponuojami vertingi dokumentai iš Lietuvos valstybės istorijos archyvo, Lietuvos nacionalinio muziejaus fondų.

Pasak Lietuvos archyvų departamento generalinio direktoriaus V. Grigoraičio, Rusijos valstybinio senųjų aktų archyvo dokumentai Lietuvoje bus pristatomi pirmą kartą. Tarp jų - kelios “Lietuvos metrikos” knygos (vienoje jų - Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės miestų privilegijos su spalvotais miestų herbais), Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo paliaubų sutartis su Maskvos didžiuoju kunigaikščiu Dimitrijumi Ivanovičiumi, Maskvos didžiosios kunigaikštienės Sofijos (Vytauto dukters) testamentas, Tverės didžiojo kunigaikščio Boriso Aleksandrovičiaus ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto 1427 metų sutartis, kiti unikalūs dokumentai.

Lietuvos dailės muziejaus ansamblis “Kanklės” Clevelande. Iš kairės: Lina Naikelienė, Virginija Alenskienė, Irmantas Andriūnas, Joana Gedmintaitė, Aušra Juškevičienė ir Eugenijus Čiplys.

Jono Dunduro nuotr.

PASaulio LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ

Pasaulio lietuvių Dainų šventė rengiama Vilniuje šių metų liepos 3-6 dienomis. Dalyvaus lietuvių liaudies dainų ir šokių grupės iš įvairių pasaulio šalių. Šios šventės proga kultūriniai renginiai vyks nuo birželio 30 dienos.

Informaciją galima rasti internetu Lietuvos liaudies kultūros centro tinklalapyje www.lfcc.lt, o informaciją turistams - valstybiniame www.tourism.lt arba plataus ieškojimo tinklalapyje www.search.lt.

DIRVAI AUKOJO

V.Kniburys, Albion, MI	70
L.Stokas, Los Angeles, CA	30
K.Čeputis, Evanston IL	25
K.Bendoraitis, Germany	20
R.Vaitys, Lake Bluff, IL	20
J.Vėblaitis, Union, NJ	20
D.Sulmar, Springfield, PA	20
A.Puteris, Canada	15
S.Prekerienė, Arroyo G., CA	15
K.Damijonaitis, Deerfld, B. FL	10
R.Ghatak, Richmond, VA	10
S.Giedrikis, Juno B., FL	10
V.Gilys, Sun City, CA	10
J.Kazlauskas, Brecksville, OH	10
A.Kižys, Euclid, OH	10
K.Laskauskas, Baltimore, MD	10
A.Lukas, Dearborn, MI	10
P.Matas, Mentor, OH	10
V.Meilė, Tinley Park, IL	10
P.Pakalniškis Santa Monic CA	10
A.Petrutis, W. Hyannisprt MA	10
A.Reventas, Houston TX	10
A.Sandargas, Clermont, FL ...	10
J.Shukys, Richmond Hts., OH	10
R.Variakojis, Rocky River, OH	10
O.Vaškas, Willoughby, OH ...	10
V.Zdanys, W. Hardford, CT ..	10
B.Zeikus, Crownsville, MD ...	10
B.Balčiūnas, Annapolis, MD...	10
S.Tikuišis, Rockford, IL	10
L.Kapeckas, Hardford, CT	10
A.Barulis, Brockton, MA	10
L.Morkūnas, Chicago, IL	5

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

FOR RENT

2 bedroom apartment
double house up
20426 Lakeshore Blv.
Euclid, OH

Tel.: 481-2419

SPORTAS

Rytinio pakraščio vyrų krepšinio turnyre 2002 m. gruodžio 18 d. Philadelfijos ARAS kovojo prieš New Yorko LAK (nuotrauka viršuje).

Kova prie krepšio tarp Philadelfijos ARAS ir Chicago's Žalgirio (nuotrauka dešinėje). Rimo Gedeikio nuotraukos

ŽIEMOS KREPŠINIO TURNYRAS

Gruodžio 28 dieną Philadelfijoj įvyko pirmas Rytinio pakraščio žiemos vyrų krepšinio turnyras. Šį turnyrą organizavo Rytinio pakraščio apygardos ir LB krašto valdyba.

Turnyre dalyvavo devynios komandos: New Yorko LAK, New Jersey Statyba, dvi komandos iš Connecticut, dvi komandos iš Philadelphia, Washington DC Vėjas, Bostono SBL ir Chicago Žalgiris.

Šis turnyras buvo labai įdomus ir svarbus dviem atžvilgiais. Pirmia, jis parodė, kad Rytiniam pakraštyje yra įmanoma suorganizuoti Žiemos krepšinio turnyrą ir kad sporto veikla Rytuose stiprėja ir stiprėja. Antra, Chicago's Žalgirio dalyvavimas buvo pirmas sykis kai komanda iš Chicago's atvažiavo į Rytus. Žalgirio komanda (12 krepšininkų) visą penktadienio naktį važiavo su

mašinomis, atsirado šeštadienį anksti iš ryto, ir neišsimiegoję pradėjo žaisti. Sveikinam Žalgirį už tokį didelį pasiryžimą.

Turnyre dalyvavo šeši Lietuvos krepšininkai, kurie jau yra baigę studijuoti bei žaisti Amerikos universitetuose - Marius Janulis (Syracuse) ir Donaldas Kairys (Liberty College) žaidė Bostono komandoje, Marius Kovoliukas (Sacred Heart University) ir Vaidas Nutautas (Connecticut College) žaidė Connecticut komandoje, Alvydas Tenys (Rutgers) žaidė Philadelphia komandoje, - Alvydas Jocys (Iowa) žaidė Washington, DC, komandoje.

Visos varžybos buvo labai kovojančios, ypatingai pusfinalas tarp Bostono ir Connecticut. Iki pat pačios paskutinės minutės persvara nebuvo daugiau negu keturiais taškais. Likus 10 sekundžių, Bostonas

vedė dviem taškais, bet Connecticut turėjo progą laimėti. Du sykius iš eilės metė; du sykius kamuolys vos, vos nusirideno nuo krepšinio lanko ir Bostonas liko nugalėtoju.

Finalas įvyko tarp Bostono SBL ir Chicago's Žalgirio - komandų, laimėjusių visas rungtynes. Nors Bostonas galingai ir emociniai kovojo, jis negalėjo sustabdyti Chicago's tritaškių metimus. Iki pirmo kėlinio pabaigos Chicago's vedė dešimčia taškų. Pradedant antrą kėlinį Chicago's greitai parodė savo meistriškumą ir nugalėjo Bostoną 19 taškų skirtumu.

Rezultatai - pirmą vietą Chicago's Žalgiris; antrą vietą Bostonas; trečią vietą - Connecticut.

Po rungtynių Lietuvių namuose įvyko puikus Kalėdų kaukių linksdavakaris. Dalyvavo daug jaunimo iš visų Rytinio pakraščio apylinkių.

Rimas Gedeika

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!
OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm
866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

The **Regency**
Luxury Apartments

The Best Address in PARMA!

1st Month FREE
on 1 and 2 Bedrooms
(RESTRICTIONS APPLY)

440-845-4841

Owner's Management Company

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama.
teikianti jaukią atmosferą rūdiesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)